

2018

**FABRYKA OBRABIAREK „RAFAMET” S.A.
SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2018 ROKU**

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

WYBRANE DANE FINANSOWE	4
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ZA OKRES 12 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2018 ROKU	5
SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2018 ROKU	6
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2018 ROKU	7
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM (W TYS. ZŁ) ZA OKRES 12 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2018 ROKU	9
SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŃWÓW PIENIĘŻNYCH ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2018 ROKU	10
ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE	12
I. DANE JEDNOSTKI.....	12
II. CZAS TRWANIA JEDNOSTKI	12
III. OKRESY PREZENTOWANE.....	12
IV. SKŁAD ORGANÓW JEDNOSTKI WEDŁUG STANU NA DZIEŃ 31.12.2018 R.	12
V. BIEGLI REWIDENCI	13
VI. BANKI.....	13
VII. NOTOWANIA NA RYNKU REGULOWANYM.....	13
VIII. ZNACZĄCY AKCJONARIUSZE:	14
IX. INWESTYCJE SPÓŁKI	14
X. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU.....	15
XI. ZATWIERDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	15
XII. ZGODNOŚĆ Z MIĘDZYNARODOWYMI STANDARDAMI SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ	15
XIII. ZAŁOŻENIE KONTYNUACJI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ I PORÓWNYWALNOŚĆ SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	16
XIV. ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH	16
XV. OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI, W TYM METOD WYCENY AKTYWÓW I PASYWÓW ORAZ PRZYCHODÓW I KOSZTÓW	17
XVI. ZMIANY ZASAD (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI.....	31
NOTA 1. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	35
NOTA 2. KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	38
NOTA 3. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE.....	39
NOTA 4. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE	40
NOTA 5. PODATEK DOCHODOWY DOTYCZĄCY DZIAŁALNOŚCI KONTYNUOWANEJ	41
NOTA 6. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA.....	43
NOTA 7. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ	43
NOTA 8. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY.....	43
NOTA 9. PROPOZYCJA PODZIAŁU ZYSKU/ POKRYCIA STRATY Z LAT UBIEGŁYCH.....	43
NOTA 10. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	44
NOTA 11. WARTOŚCI NIEMATERIALNE	47
NOTA 12. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	48
NOTA 13. UDZIAŁY W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH I WSPÓLKONTROLOWANYCH	49
NOTA 14. AKTYWA FINANSOWE	50
NOTA 15. POŻYCZKI UDZIELONE	51
NOTA 16. NALEŻNOŚCI DŁUGOTERMINOWE	52
NOTA 17. POZOSTAŁE AKTYWA TRWAŁE.....	52
SPÓŁKA ROZLICZA W CZASIE DOKUMENTACJĘ PROTOTYPOWEJ OBRABIARKI.....	52

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego
stanowią jego integralną część

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

NOTA 18. ZAPASY	52
NOTA 19. NALEŻNOŚCI HANDLOWE.....	53
NOTA 20. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU KONTRAKTÓW	54
NOTA 21. POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI.....	54
NOTA 22. POZOSTAŁE AKTYWA FINANSOWE	55
NOTA 23. KRÓTKOTERMINOWE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	55
NOTA 24. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	56
NOTA 25. PRZYCZYNY WYSTĘPOWANIA RÓŻNIC POMIĘDZY ZMIANAMI WYNIKAJĄCYMI ZE SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ ORAZ ZMIANAMI WYNIKAJĄCYMI ZE SPRAWOZDANIA Z PRZEPIŃWÓW PIENIĘŻNYCH	56
NOTA 26. AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	57
NOTA 27. AKTYWA WARUNKOWE	57
NOTA 28. KAPITAŁ ZAKŁADOWY	57
NOTA 29. KAPITAŁ ZAPASOWY	57
NOTA 30. NADWYŻKA ZE SPRZEDAŻY AKCJI POWYŻEJ CENY NOMINALNEJ	58
NOTA 31. KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY	58
NOTA 32. NIEPODZIELONY WYNIK FINANSOWY ORAZ ZYSKI/STRATY AKTUARIALNE.....	58
NOTA 33. WARTOŚĆ KSIĘGOWA I ROZWODNIONA WARTOŚĆ KSIĘGOWA NA JEDNĄ AKCJĘ.....	58
NOTA 34. KREDYTY	59
NOTA 35. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO.....	63
NOTA 36. INNE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE	65
NOTA 37. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	65
NOTA 38. NAKŁADY INWESTYCYJNE.....	68
NOTA 39. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE.....	68
NOTA 40. REZERWY I ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH.....	72
NOTA 41. POZOSTAŁE REZERWY I ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE BIERNE	73
NOTA 42. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM	74
NOTA 43. INFORMACJA O INSTRUMENTACH FINANSOWYCH	76
NOTA 44. ANALIZA WRAŻLIWOŚCI.....	78
NOTA 45. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM.....	83
NOTA 46. PROGRAMY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	83
NOTA 47. INFORMACJE O TRANSAKCJACH Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	83
NOTA 48. WYNAGRODZENIE KLUCZOWYCH CZŁONKÓW KADRY KIEROWNICZEJ	85
NOTA 49. WYNAGRODZENIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	86
NOTA 50. ZATRUDNIENIE	86
NOTA 51. UMOWY LEASINGU OPERACYJNEGO	86
NOTA 52. SPRAWY SĄDOWE	86
NOTA 53. ROZLICZENIA PODATKOWE	87
NOTA 54. ZDARZENIA PO DACIE BILANSU	87

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

WYBRANE DANE FINANSOWE

WYBRANE JEDNOSTKOWE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EURO	
	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2018	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2017	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2018	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2017
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	82 339	81 411	19 297	19 179
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	1 594	2 663	374	627
Zysk przed opodatkowaniem	343	1 393	80	328
Zysk (strata) netto	69	1 080	16	254
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	-3 106	11 510	-728	2 712
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	2 558	-4 102	599	-966
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-2 854	-3 445	-669	-812
Przepływy pieniężne netto razem	-3 402	3 962	-797	933
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł / EURO)	0,02	0,25	0,00	0,06
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	0,02	0,25	0,00	0,06
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Aktywa razem	171 646	168 251	39 918	40 339
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	80 677	76 241	18 762	18 279
Zobowiązania długoterminowe	17 716	20 773	4 120	4 980
Zobowiązania krótkoterminowe	62 961	55 468	14 642	13 299
Kapitał własny	90 969	92 010	21 156	22 060
Kapitał zakładowy	43 187	43 187	10 043	10 354
Liczba akcji (w szt.)	4 318 701	4 318 701	4 318 701	4 318 701
Rozwodniona liczba akcji (w szt.)	4 318 701	4 318 701	4 318 701	4 318 701
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł / EURO)	21,06	21,31	4,90	5,11
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	21,06	21,31	4,90	5,11
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na 1 akcję (w zł/EUR) z zysku za rok poprzedni	0,24	0,30	0,06	0,07

W tabeli „Wybrane dane finansowe” zostały przyjęte następujące zasady przeliczenia wybranych danych finansowych na EUR.

1. Poszczególne pozycje aktywów i pasywów sprawozdania z sytuacji finansowej zostały przeliczone wg średniego kursu ogłoszonego przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego na dzień bilansowy:

31.12.2018 r. 1 EUR = 4,3 zł

31.12.2017 r. 1 EUR = 4,1709 zł

2. Poszczególne pozycje rachunku zysków i strat, sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych zostały przeliczone według kursu EUR, stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień każdego miesiąca danego okresu sprawozdawczego, odpowiednio za okres:

od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. 1 EUR = 4,2669 zł

od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. 1 EUR = 4,2447 zł

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ZA OKRES 12 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2018 ROKU	Nota	<i>okres 12 miesiący zakończony 31.12.2018</i>	<i>okres 12 miesiący zakończony 31.12.2017</i>
A. Przychody ze sprzedaży	1	82 339	81 411
1. Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług		81 346	77 365
2. Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		993	4 046
B. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów		62 586	60 770
1. Koszt wytworzenia sprzedanych wyrobów i usług	2	61 735	57 065
2. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	2	851	3 705
C. Zysk (strata) brutto na sprzedaży		19 753	20 641
1. Pozostałe przychody operacyjne	3	311	1 767
2. Koszty sprzedaży	2	2 444	4 596
3. Koszty ogólnego zarządu	2	15 287	14 980
4. Pozostałe koszty operacyjne	3	739	169
D. Zysk (strata) na działalności operacyjnej		1 594	2 663
1. Przychody finansowe	4	302	239
2. Koszty finansowe	4	1 553	1 509
E. Zysk (strata) przed opodatkowaniem		343	1 393
Podatek dochodowy	5	274	313
F. Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		69	1 080
G. Działalność zaniechana			
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej			
Zysk (strata) netto		69	1 080
Liczba akcji (w szt.)		4 318 701	4 318 701
Rozwodniona liczba akcji (w szt.)		4 318 701	4 318 701
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	7	0,02	0,25
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)		0,02	0,25

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
 (w tysiącach złotych)

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2018 ROKU	Nota	rok zakończony 31.12.2018	rok zakończony 31.12.2017
A. Zysk (strata) netto		69	1 080
Inne całkowite dochody:			
Składniki które nie zostaną przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat:			
zyski (straty) aktuarialne	32	-125	-163
podatek odroczone od zysków (strat) aktuarialnych		24	31
Suma		-101	-132
Składniki które mogą zostać przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat:			
B. Inne całkowite dochody netto		-101	-132
C. Całkowite dochody ogółem		-32	948

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2018 ROKU	Nota	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.
A k t y w a			
A. Aktywa trwałe		81 344	84 997
1. Rzeczowe aktywa trwałe	10	55 507	59 763
2. Wartości niematerialne	11	3 173	3 364
3. Nieruchomości inwestycyjne	12	116	122
4. Udziały w jednostkach zależnych	13	18 369	17 719
5. Pożyczki długoterminowe	15	418	826
6. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	5	3 346	3 177
7. Pozostałe aktywa trwałe	17	415	26
B. Aktywa obrotowe		90 302	83 254
1. Zapasy	18	10 285	11 518
2. Należności handlowe	19	29 085	27 860
3. Należności z tytułu kontraktów	20	43 441	30 643
4. Pozostałe należności	21	2 620	4 786
5. Należności z tytułu podatku dochodowego	21	0	20
6. Pożyczki krótkoterminowe	15	2 710	2 825
7. Pozostałe aktywa finansowe		0	0
8. Rozliczenia międzyokresowe	23	296	335
9. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	24	1 865	5 267
C. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży		0	0
A k t y w a r a z e m		171 646	168 251

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
 (w tysiącach złotych)

P a s y w a			
A. Kapitał własny		90 969	92 010
1. Kapitał zakładowy	28	43 187	43 187
2. Kapitał zapasowy	29	35 761	35 761
3. Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	30	13 034	13 034
4. Zyski/straty aktuarialne	32	-1 153	-1 052
5. Zyski zatrzymane	32	71	0
6. Zysk (strata) netto		69	1 080
B. Zobowiązania długoterminowe		17 716	20 773
1. Kredyty i pożyczki	34		5 400
2. Zobowiązania finansowe	35	4 762	2 829
3. Inne zobowiązania długoterminowe	36	96	96
4. Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	5	5 977	5 542
5. Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe z tytułu świadczeń pracowniczych	40	6 881	6 906
C. Zobowiązania krótkoterminowe		62 961	55 468
1. Kredyty i pożyczki	34	23 271	15 488
2. Zobowiązania finansowe	35	2 834	1 714
3. Zobowiązania handlowe	37	12 996	13 982
4. Zaliczki z tytułu kontraktów	37	13 155	12 559
5. Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów	37	1 858	2 288
6. Zobowiązania pozostałe	37	5 039	5 029
7. Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	5		
8. Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe z tytułu świadczeń pracowniczych	40	1 641	1 731
9. Pozostałe rezerwy i rozliczenia międzyokresowe bierne	41	2 167	2 677
P a s y w a r a z e m		171 646	168 251

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM (W TYS. ZŁ) ZA OKRES 12 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2018 ROKU	Kapitał zakładowy	Kapitały zapasowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Zyski zatrzymane	Zyski/straty aktuarialne	Zysk/strata netto	Kapitał własny ogółem
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2018 r.- dane zatwierdzone	43 187	35 761	13 034	1 080	-1 052		92 010
MSSF 15				71			71
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2018 r.- dane zatwierdzone	43 187	35 761	13 034	1 151	-1 052		92 081
<i>Zysk (strata) netto za okres</i>						69	69
<i>Inne całkowite dochody za okres</i>					-101		-101
Całkowity dochód za okres					-101	69	-32
podział zysku/ zasilenie funduszu socjalnego				-44			-44
podział zysku/ wypłata dywidendy				-1 036			-1 036
podział zysku/pokrycie straty z lat ubiegłych							
Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2018 r.- dane zatwierdzone	43 187	35 761	13 034	71	-1 153	69	90 969
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2017 r.- dane zatwierdzone	43 187	34 451	13 034	2 686	-920		92 438
<i>Zysk (strata) netto za okres</i>						1 080	1 080
<i>Inne całkowite dochody za okres</i>					-132		-132
Całkowity dochód za okres					-132	1 080	948
podział zysku/ zasilenie funduszu socjalnego				-80			-80
podział zysku/ wypłata dywidendy				-1 296			-1 296
podział zysku/pokrycie straty z lat ubiegłych		1 310		-1 310			0
Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2017 r.	43 187	35 761	13 034	0	-1 052	1 080	92 010

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

SPRAWOZDANIE Z PRZEPLYWÓW PIENIĘŻNYCH ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2018 ROKU	Nota	rok zakończony 31.12.2018	rok zakończony 31.12.2017
A. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II) - metoda pośrednia			
I. Zysk / Strata brutto		343	1 393
II. Korekty razem		-3 449	10 117
1. Amortyzacja		6 171	5 834
2. (Zyski) straty z tytułu różnic kursowych			
3. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)		1 017	841
4. Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej		-53	9
5. Zmiana stanu rezerw oraz rozliczeń międzyokresowych biernych	25	-750	-81
6. Zwiększenie/zmniejszenie stanu zapasów	18	3 173	-3 745
7. Zwiększenie/zmniejszenie stanu należności		-11 857	17 098
8. Zwiększanie/zmniejszenie stanu zobowiązań (z wyjątkiem kredytów i pożyczek)	25	-775	-7 414
9. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych		-351	-240
10. Podatek dochodowy zapłacony/zwrócony		20	-2 105
11. Pozostałe		-44	-80
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		-3 106	11 510
B. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej			
I. Wpływy		12 171	6 307
1. Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		5 877	66
2. Zbycie inwestycji w nieruchomości			
3. Zbycie aktywów finansowych			
4. Spłata pożyczek		6 194	6 174
5. Odsetki i dywidendy		100	67
6. Pozostałe wpływy			
II. Wydatki		9 613	10 409
1. Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		3 293	2 741
2. Nabycie inwestycji w nieruchomości			
3. Wydatki na aktywa finansowe		650	
4. Udzielone pożyczki	15	5 670	7 668
5. Pozostałe wydatki			
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		2 558	-4 102
C. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej			
I. Wpływy		5 714	4 650
1. Wpływy netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych			
2. Kredyty i pożyczki	35	5 714	4 650
3. Emisja papierów wartościowych			
4. Pozostałe wpływy			

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

II. Wydatki		8 568	8 095
1. Dywidendy wypłacone	8	1 036	1 296
2. Spłaty kredytów i pożyczek		3 332	3 500
3. Wykup dłużnych papierów wartościowych			0
4. Odsetki		1 117	908
5. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		3 083	2 391
6. Pozostałe wydatki			
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		-2 854	-3 445
D. Przepływy pieniężne netto, razem		-3 402	3 962
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych		-3 402	3 962
- w tym zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych od walut obcych			
F. Środki pieniężne na początek okresu		5 267	1 305
G. Środki pieniężne na koniec okresu		1 865	5 267

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające

I. Dane jednostki

Nazwa:	FABRYKA OBRABIAREK „RAFAMET” S.A. („RAFAMET S.A.”)
Forma prawna:	Spółka Akcyjna
Siedziba:	47-420 Kuźnia Raciborska ul. Staszica 1
Podstawowy przedmiot działalności:	
Organ prowadzący rejestr:	Sąd Rejonowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy KRS
Numer statystyczny REGON:	271577318
Numer KRS:	0000069588

Podstawowym przedmiotem działalności RAFAMET S.A. jest:

- produkcja obrabiarek i narzędzi mechanicznych
- działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji obrabiarek i narzędzi mechanicznych do obróbki metalu,
- obróbka mechaniczna elementów metalowych.

II. Czas trwania Jednostki

Czas trwania działalności RAFAMET S.A. jest nieoznaczony. Spółka powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Fabryka Obrabiarek RAFAMET, na mocy aktu notarialnego z dnia 22 maja 1992 r. (Rep. A nr 5815/92).

III. Okresy prezentowane

Jednostkowe sprawozdanie finansowe zawiera dane na dzień 31.12.2018 r. dla sprawozdania z sytuacji finansowej oraz za okres od 1.01.2018 r. do 31.12.2018 r. dla rachunku zysków i strat, sprawozdania z całkowitych dochodów, sprawozdania z przepływów pieniężnych oraz sprawozdania ze zmian w kapitale własnym. Dane porównawcze prezentowane są według stanu na dzień 31.12.2017 r. dla sprawozdania z sytuacji finansowej oraz za okres od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r. dla rachunku zysków i strat, sprawozdania z całkowitych dochodów, sprawozdania z przepływów pieniężnych oraz sprawozdania ze zmian w kapitale własnym.

IV. Skład organów Jednostki według stanu na dzień 31.12.2018 r.

Zarząd:

Prezes Zarządu	- Emanuel Longin Wons
Wiceprezes Zarządu	- Maciej Michalik

Zmiany w składzie Zarządu Spółki:

W ciągu okresu sprawozdawczego i do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego skład Zarządu Spółki nie zmienił się.

Z uwagi na fakt, że Spółka zobowiązana jest do stosowania przepisów Ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami z dnia 9 czerwca 2016 roku, z członkami Zarządu Spółki zostały zawarte Umowy o świadczenie usług zarządzania. Z Prezesem Zarządu umowę podpisano dnia 01.09.2017 roku, natomiast z Wiceprezesem Zarządu Spółki ww. umowę podpisano dnia 28.06.2018 roku.

W dniu 23.05.2018 r. Rada Nadzorcza RAFAMET S.A. powołała na nową wspólną pięcioletnią kadencję Pana E. Longina Wonsa do pełnienia funkcji Prezesa Zarządu – Dyrektora Naczelnego. Uchwała o powołaniu Prezesa

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Zarządu weszła w życie w dniu 26.06.2018 r. (odbycie Walnego Zgromadzenia Fabryki Obrabiarek RAFAMET S.A. zatwierdzającego sprawozdanie finansowe Spółki za rok 2017).

W dniu 28.06.2018 r. do pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu, na nową wspólną pięcioletnią kadencję, został powołany Pan Maciej Michalik.

Rada Nadzorcza:

Janusz Paruzel	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Piotr Regulski	Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
Aleksander Gaczek	Członek Rady Nadzorczej
Michał Rogatko	Członek Rady Nadzorczej
Michał Tatarek	Członek Rady Nadzorczej

Zmiany w składzie Rady Nadzorczej Spółki:

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31.12. 2018 roku nie nastąpiła zmiana w składzie Rady Nadzorczej.

V. Biegli rewidenci

UHY ECA Audyt Sp. z o.o. Sp. k.
ul. Moniuszki 50
31-523 Kraków

VI. Banki

PKO BP S.A.
HSBC Bank Polska S.A.
Raiffaisen Bank Polska S.A. O/Katowice
mBank S.A. O/Rybnik

VII. Notowania na rynku regulowanym

1. Informacje ogólne:

Gielda:	Gielda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. ul. Książęca 4 00-498 Warszawa
Symbol na GPW:	RAF
Sektor na GPW:	Przemysł elektromaszynowy

2. System depozytowo – rozliczeniowy:	Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. (KDPW) ul. Książęca 4 00-498 Warszawa
--	--

3. Kontakty z inwestorami:	RAFAMET S.A. 47-420 Kuźnia Raciborska ul. Staszica 1
-----------------------------------	---

Biuro Zarządu e-mail: ir@rafamet.com

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

VIII. Znaczący Akcjonariusze:

Według stanu na dzień zatwierdzenia do publikacji niniejszego sprawozdania tj. na dzień 24.04.2019 roku. akcjonariuszami posiadającymi ponad 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy są:

Akcjonariusze	Liczba akcji	Wartość akcji	Udział w kapitale zakładowym %	Liczba głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów na WZA (%)
Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. Warszawa	2 042 214	20 422 140	47,29%	2 042 214	47,29%
Krzysztof Jędrzejewski	283 773	2 837 730	6,57%	283 773	6,57%
SEZAM IX Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych (701.423 akcji posiada „KW” sp. z o.o. – PROMAC spółka komandytowo – akcyjna)	1 131 423	11 314 230	26,20%	1 131 423	26,20%
Michał Tatarek z podmiotami powiązanymi	261 000	2 610 000	6,04%	261 000	6,04%

IX. Inwestycje Spółki

Spółka posiada inwestycje w następujących jednostkach zależnych i stowarzyszonych:

Jednostka	Siedziba	Podstawowy przedmiot działalności	Procentowy udział Spółki w kapitale	
			31.12. 2018 r.	31.12. 2017 r.
ODLEWNIARAFAMET sp. z o.o.	Kuźnia Raciborska, ul. Staszica 1	Produkcja i sprzedaż odlewów żeliwnych i modeli odlewniczych, usługi w zakresie obróbki	100%	100%
RAFAMET SERVICE & TRADE sp. z o. o.	Kuźnia Raciborska, ul. Staszica 1	Usługi przemysłowe, serwis pogwarancyjny, usługi projektowo-konstrukcyjne	100%	100%
POREBA Machine Tools – sp. z o. o.	Kuźnia Raciborska, ul. Staszica 1	Sprzedaż obrabiarek	100%	100%
OOO „STANRUS-RAFAMET”	Moskwa	Pośrednictwo handlowe	50%	50%
Hebei Rafamet Machinery Co., LTD	Chiny	Montaż urządzeń mechanicznych i elektrycznych oraz wyposażenia pomiarowego, produkcja, sprzedaż i usługi posprzedażne, badania i rozwój technologii urządzeń mechanicznych i elektrycznych, doradztwo techniczne, usługi techniczne, a także sprzedaż, wywóz i przywóz wszelkiego rodzaju towarów i technologii.	50%	50%

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Dnia 02.07.2018 roku została powzięta uchwała o podwyższeniu kapitału zakładowego w ODLEWNI RAFAMET sp. z o.o. o kwotę 650 tys. zł, tj. do kwoty 17.000 tys. zł. poprzez ustanowienie nowych udziałów o wartości nominalnej po 500 zł każdy. Podwyższony kapitał został w całości pokryty gotówką. Dnia 17.09.2018 roku Sąd Rejonowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy KRS dokonał wpisu w Rejestrze Przedsiębiorców.

Na dzień 31.12. 2018 r. oraz na dzień 31.12.2017 r. udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Spółkę w podmiotach zależnych i wspólnych przedsięwzięciach jest równy udziałowi Spółki w kapitałach tych jednostek.

Dnia 22.11.2017 roku pomiędzy RAFAMET S.A. z siedzibą w Kuźni Raciborskiej ul. Staszica 1 a spółką Hebei K.N.T. Technology Development Co.,Ltd z siedzibą w Chinach, została podpisana umowa spółki joint venture pod nazwą Hebei Rafamet Machinery Co., LTD. Kapitał zakładowy Spółki wynosi 3 mln CNY tj. 1.630.500 PLN według kursu z dnia objęcia. Każdy z udziałowców objął 50% kapitału zakładowego. Wartość objętych udziałów przez RAFAMET S.A. w utworzonej spółce wynosi 815.250 zł i na dzień 31 grudnia 2018 roku nie została pokryta.

Przedmiotem działalności Spółki jest montaż urządzeń mechanicznych i elektrycznych oraz wyposażenia pomiarowego, produkcja, sprzedaż i usługi posprzedażne, badania i rozwój technologii urządzeń mechanicznych i elektrycznych, doradztwo techniczne, usługi techniczne, a także sprzedaż, wywóz i przywóz wszelkiego rodzaju towarów i technologii.

Rafamet S.A. posiada 100% udziałów w spółce POREBA Machine Tools - Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością objętych w 2016 roku. Przedmiotem działalności spółki jest sprzedaż obrabiarek.

X. Oświadczenie Zarządu

Zarząd Spółki oświadcza, że wedle swojej najlepszej wiedzy, niniejsze sprawozdanie finansowe i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi Spółkę zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Spółki oraz jej wynik finansowy oraz że roczne sprawozdanie Zarządu zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Spółki, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.

Zarząd RAFAMET S.A. oświadcza, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania sprawozdania finansowego został wybrany zgodnie z przepisami prawa oraz że podmiot ten i biegli rewidentzi, dokonujący tego badania, spełniali warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii z badania, zgodnie z właściwymi przepisami prawa krajowego. Zgodnie z przyjętymi przez Zarząd zasadami ładu korporacyjnego, biegły rewident został wybrany przez Radę Nadzorczą w dniu 27.06.2017 r. Rada Nadzorcza dokonała powyższego wyboru, mając na uwadze zagwarantowanie pełnej niezależności i obiektywizmu samego wyboru, jak i realizacji zadań przez biegłego rewidenta.

XI. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd oraz ogłoszone do publikacji w dniu 24.04.2019 r.

Po publikacji sprawozdania finansowego właściciele jednostki ani Zarząd jednostki nie mają prawa do wprowadzania zmian w sprawozdaniu finansowym.

XII. Zgodność z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE”). Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania MSSF, MSSF różnią się od MSSF UE.

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”).

Spółka zastosowała MSSF według stanu obowiązującego na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

W celu pełnego zrozumienia sytuacji finansowej i wyników działalności RAFAMET S.A. jako jednostki dominującej w Grupie kapitałowej niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe Spółki powinno być czytane łącznie ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy sporządzonym na dzień 31.12.2018 r. Sprawozdania te będą dostępne na stronie internetowej Spółki pod adresem www.rafamet.pl /strefa inwestora/

XIII. Założenie kontynuacji działalności gospodarczej i porównywalność sprawozdań finansowych

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym, czyli 31.12.2018 r. Zarząd Spółki nie stwierdza na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuowania działalności w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia dotychczasowej działalności.

Do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego za 2018 r. oraz do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji nie wystąpiły zdarzenia, które nie zostały, a powinny być ujęte w księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego. Jednocześnie w niniejszym sprawozdaniu finansowym nie występują istotne zdarzenia dotyczące lat ubiegłych.

XIV. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

a) Profesjonalny osąd

Sporządzenie sprawozdania finansowego Spółki wymaga od Zarządu dokonania osądów, szacunków oraz założeń, które mają wpływ na prezentowane przychody, koszty, aktywa i zobowiązania i powiązane z nimi noty oraz ujawnienia dotyczące zobowiązań warunkowych. Niepewność co do tych założeń i szacunków może spowodować istotne korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w przyszłości.

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości Zarząd dokonał następujących osądów, które mają największy wpływ na przedstawiane wartości bilansowe aktywów i zobowiązań.

Klasyfikacja umów leasingowych, w których Spółka występuje jako leasingobiorca

Spółka dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

b) Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Utrata wartości aktywów

Na każdy dzień bilansowy dokonuje się przeglądu wartości netto składników majątku trwałego w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty ich wartości. Ocenie podlega również zasadność kontynuacji ustalonego okresu ekonomicznej użyteczności środków trwałych.

W przypadku, gdy stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależnymi od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów.

W przypadku wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania, test na utratę wartości przeprowadzany jest corocznie, oraz dodatkowo, gdy występują przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości księgowej netto składnika aktywów (lub grupy aktywów), wartość księgowa jest pomniejszana do wartości odzyskiwalnej. Strata z tytułu utraty wartości jest ujmowana jako koszt w okresie, w którym wystąpiła, za wyjątkiem sytuacji, gdy składnik aktywów ujmowany był w wartości przeszacowanej (wówczas utrata wartości traktowana jest jako obniżenie wcześniejszego przeszacowania).

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Kwoty ujętych odpisów aktualizujących ulegają odwróceniu w przypadku ustąpienia przyczyn uzasadniających ich utworzenie. Wartość netto składnika aktywów (lub grupy aktywów) zwiększana jest do nowej wyszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie wyższej jednak od wartości netto tego składnika aktywów jaka byłaby ustalona, gdyby utrata wartości nie została rozpoznana w poprzednich latach. Odwrócenie utraty wartości ujmowane jest w przychodach, o ile składnik aktywów nie podlegał wcześniej przeszacowaniu – w takim przypadku, odwrócenie utraty wartości odnoszone jest na kapitał z aktualizacji wyceny. Utworzone odpisy obciążają pozostałe koszty operacyjne, z kolei rozwiązanie odpisów zwiększa pozostałe przychody operacyjne.

Wycena rezerw i rozliczeń międzyokresowych biernych

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 40.

Wycena rezerw na naprawy gwarancyjne oraz rozliczeń międzyokresowych biernych z tytułu premii oraz niewykorzystanych urlopów opiera się na szacunkach Zarządu. Kwoty utworzonych rezerw odzwierciedlają najbardziej właściwy szacunek wydatków pieniężnych niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na dzień bilansowy.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Spółka rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Ujmowanie przychodów

Spółka stosuje metodę procentowego zaawansowania prac przy rozliczaniu kontraktów długoterminowych. Stosowanie tej metody wymaga od Spółki szacowania proporcji poniesionych kosztów do całości kosztów niezbędnych do wykonania kontraktu. Gdyby szacunek łącznych kosztów realizacji kontraktów wzrósł o 10%, w stosunku do oszacowania Spółki, kwota przychodu zostałaby zmniejszona o około 5.301 tys. zł.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków. W okresie sprawozdawczym Spółka nie dokonała zmian okresów ekonomicznej użyteczności środków trwałych.

XV. Opis przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem: instrumentów finansowych wycenionych według wartości godziwej, której zmiana ujmowana jest w rachunku zysków i strat, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które zostały wycenione według wartości godziwej.

Niniejsze sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN .

Istotne zasady rachunkowości

Wycena do wartości godziwej

Spółka wycenia instrumenty finansowe takie jak instrumenty dostępne do sprzedaży oraz instrumenty pochodne w wartości godziwej na każdy dzień bilansowy. Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów, bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach zbycia składnika aktywów między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych. Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się albo:

- na głównym rynku dla danego składnika aktywów bądź zobowiązania,
- w przypadku braku głównego rynku, na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Zarówno główny, jak i najbardziej korzystny rynek muszą być dostępne dla Spółki.

Wartość godziwa składnika aktywów lub zobowiązania jest mierzona przy założeniu, że uczestnicy rynku przy ustalaniu ceny składnika aktywów lub zobowiązania działają w swoim najlepszym interesie gospodarczym.

Wycena wartości godziwej składnika aktywów niefinansowych uwzględnia zdolność uczestnika rynku do wytworzenia korzyści ekonomicznych poprzez jak największe i najlepsze wykorzystanie składnika aktywów lub jego zbycie innemu uczestnikowi rynku, który zapewniłby jak największe i jak najlepsze wykorzystanie tego składnika aktywów.

Spółka stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Wszystkie aktywa oraz zobowiązania, które są wyceniane do wartości godziwej lub ich wartość godziwa jest ujawniana w sprawozdaniu finansowym są klasyfikowane w hierarchii wartości godziwej w sposób opisany poniżej na podstawie najniższego poziomu danych wejściowych który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość:

- Poziom 1 – Notowane (nieskorygowane) ceny rynkowe na aktywnym rynku dla identycznych aktywów lub zobowiązań,
- Poziom 2 – Techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest bezpośrednio bądź pośrednio obserwowalny,
- Poziom 3 – Techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest nieobserwowalny.

Na każdą datę bilansową, w przypadku aktywów i zobowiązań występujących na poszczególne daty bilansowe w sprawozdaniu finansowym Spółka ocenia, czy miały miejsce transfery między poziomami hierarchii poprzez ponowną ocenę klasyfikacji do poszczególnych poziomów, kierując się istotnością danych wejściowych z najniższego poziomu, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość.

Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż PLN są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na każdy dzień bilansowy :

- a) pozycje pieniężne w walucie obcej wykazywane są przy zastosowaniu kursu zamknięcia, tj. kursu zakupu dewiz banku prowadzącego rachunek podstawowy w przypadku należności lub kursu sprzedaży banku w przypadku zobowiązań,
- b) niepieniężne pozycje bilansowe ewidencjonowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej wykazywane są przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia transakcji,
- c) niepieniężne pozycje bilansowe ewidencjonowane w wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej, wykazywane są przy zastosowaniu kursów wymiany, które obowiązywały w czasie ustalania wartości godziwej.

Różnice kursowe powstające z tytułu rozliczania pozycji pieniężnych lub z tytułu wykazywania pozycji pieniężnych w sprawozdaniu finansowym po kursach innych niż te, w których zostały po raz pierwszy ujęte w danym okresie, lub w których wykazywano je w poprzednich sprawozdaniach finansowych, ujmowane są jako przychód lub koszt w okresie, w którym powstają. W przychodach finansowych wykazywana jest nadwyżka zysków kursowych nad stratami kursowymi, a w kosztach finansowych nadwyżka strat kursowych nad zyskami kursowymi środków pieniężnych.

Zrealizowane oraz naliczone różnice kursowe od należności z tytułu dostaw i usług ujmowane są w przychodach ze sprzedaży a zrealizowane oraz naliczone różnice kursowe od zobowiązań z tytułu dostaw i usług w koszcie wytworzenia.

Jako kurs zamknięcia danej waluty stosowany dla celów wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych, Spółka przyjmuje kursy kupna i sprzedaży na dzień bilansowy stosowane i ogłoszone przez bank, z którego usług korzysta.

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Rzeczowe aktywa trwale

Rzeczowe aktywa trwale wykazywane są według ceny nabycia/ kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają zysk lub stratę w momencie ich poniesienia.

Cena nabycia rzeczowych aktywów trwałych przekazanych przez klientów jest ustalana w wysokości ich wartości godziwej na dzień objęcia kontroli.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, dla których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

<i>Typ</i>	<i>Okres</i>
Budynki i budowle	8-30 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	2-15 lat
Urządzenia biurowe	5 lat
Środki transportu	5 lat
Komputery	5 lat

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie, i w razie konieczności – koryguje z efektem od stycznia następnego roku.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w zysku lub stracie okresu, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwale i ich grupy do sprzedaży uznaje się za przeznaczone do sprzedaży, w sytuacji gdy ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Ten warunek może być spełniony tylko, kiedy wystąpienie transakcji sprzedaży jest wysoce prawdopodobne, a składnik aktywów jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do sprzedaży zakłada zamiar kierownictwa Spółki do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu dokonania klasyfikacji. Aktywa trwale sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne są ujmowane według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia z uwzględnieniem kosztów transakcyjnych. Po początkowym ujęciu wartość nieruchomości inwestycyjnych pomniejszana jest o umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela lub zawarcie umowy leasingu operacyjnego. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela - Spółkę staje się nieruchomością inwestycyjną, Spółka stosuje zasady opisane w części *Rzeczowe aktywa trwałe* aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości.

Wartości niematerialne

Aktywa niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeżeli spełniają kryteria rozpoznania dla kosztów prac rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia aktywów niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, aktywa niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na aktywa niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Spółka ustala, czy okres użytkowania aktywów niematerialnych jest określony czy nieokreślony. Aktywa niematerialne o określonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji aktywów niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników aktywów niematerialnych o określonym okresie użytkowania ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika aktywów niematerialnych.

Aktywa niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane testowi na utratę wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem od stycznia następnego roku.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są ujmowane w zysku lub stracie w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia pomniejszonych o umorzenie i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Skapitalizowane nakłady są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do aktywów niematerialnych Spółki przedstawia się następująco:

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

	Patenty i licencje	Koszty prac rozwojowych	Oprogramowanie komputerowe	Dokumentacja	Znak towarowy
Okresy użytkowania	Dla patentów i licencji użytkowanych na podstawie umowy zawartej na czas określony, przyjmuje się ten okres uwzględniając dodatkowy okres, na który użytkowanie może być przedłużone.	5 lat	4 lat	15 lat	15 lat
Wykorzystana metoda amortyzacji	Amortyzowane przez okres 5 lat.	5 lat metodą liniową	5 lat metodą liniową	15 lat metodą liniową	15 lat metodą liniową
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	Nabyte	Wewnętrznie wytworzone	Nabyte	Nabyte	Nabyte
Test na utratę wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczny w przypadku składników nie oddanych jeszcze do użytkowania oraz w przypadku istnienia przesłanki wskazującej na utratę wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia aktywów niematerialnych z bilansu są kalkulowane jako różnica pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w zysku lub stracie w momencie ich usunięcia z bilansu.

Leasing

Spółka jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Spółkę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane w zysku lub stracie, chyba że spełnione są wymogi kapitalizacji.

Zasady amortyzacji środków trwałych użytkowanych na mocy leasingu finansowego powinny być spójne z zasadami stosowanymi przy amortyzacji własnych aktywów jednostki podlegających amortyzacji. Przy braku wystarczającej pewności, że leasingobiorca uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu, środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty operacyjne w zysku lub stracie metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako koszt w okresie, w którym stają się należne.

Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które są w większości niezależne od generowanych przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania odzwierciedlającej bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmuje się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Spółka szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od momentu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po uwzględnieniu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia środków trwałych, nieruchomości inwestycyjnych, aktywów niematerialnych. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu finansowego oraz różnice kursowe powstałe w związku z finansowaniem zewnętrznym do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach

Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wykazywane są według kosztu historycznego po uwzględnieniu odpisów z tytułu utraty wartości.

Jednostkami zależnymi są takie podmioty, które Spółka kontroluje.

Sprawowanie kontroli przez Spółkę ma miejsce, wtedy gdy:

- posiada władzę nad danym podmiotem,
- podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w danej jednostce,
- ma możliwość wykorzystania władzy w celu kształtowania poziomu generowanych zwrotów.

Spółka weryfikuje fakt sprawowania kontroli nad innymi jednostkami, jeżeli wystąpiła sytuacja wskazująca na zmianę jednego lub kilku z wyżej wymienionych warunków sprawowania kontroli.

W sytuacji, gdy Spółka posiada mniej niż większość praw głosu w danej jednostce, ale posiadane prawa głosu są wystarczające do jednostronnego kierowania istotnymi działaniami tej jednostki, oznacza to, że sprawuje nad

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

nią władzę. W momencie oceny, czy prawa głosu w danej jednostce są wystarczające dla zapewnienia władzy, Spółka analizuje wszystkie istotne okoliczności, w tym:

- wielkość posiadanego pakietu praw głosu w porównaniu do rozmiaru udziałów i stopnia rozproszenia praw głosu posiadanych przez innych udziałowców;
- potencjalne prawa głosu posiadane przez Spółkę, innych udziałowców lub inne strony;
- prawa wynikające z innych ustaleń umownych; a także dodatkowe okoliczności, które mogą dowodzić, że Spółka posiada lub nie posiada możliwości kierowania istotnymi działaniami w momencie podejmowania decyzji, w tym schematy głosowania zaobserwowane na poprzednich Walnych Zgromadzeniach Akcjonariuszy lub Zgromadzeniach Wspólników.

Jednostkami stowarzyszonymi są takie jednostki, na które Spółka wywiera znaczący wpływ, niebędące jednostkami zależnymi ani udziałami we wspólnych przedsięwzięciach Spółki. Znaczący wpływ jest to zdolność do uczestniczenia w podejmowaniu decyzji z zakresu polityki finansowej i operacyjnej prowadzonej działalności gospodarczej; nie oznacza ona jednak sprawowania kontroli bądź współkontroli nad tą polityką.

Wspólne przedsięwzięcia to ustalenia umowne, na mocy których dwie lub więcej stron podejmuje działalność gospodarczą podlegającą współkontroli. Współkontrola jest to określony w umowie podział kontroli nad działalnością gospodarczą, który występuje tylko wówczas, gdy strategiczne decyzje finansowe i operacyjne dotyczące tej działalności wymagają jednomyślnej zgody stron sprawujących współkontrolę.

Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Pożyczki i należności,
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to notowane na aktywnym rynku aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Spółka zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu, inne niż:

- wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyznaczone jako dostępne do sprzedaży,
- spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Składnikiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z poniższych warunków:

- a) jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
- nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
 - częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie,
 - instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń oraz umów gwarancji finansowych,

b) został zgodnie z MSR 39 wyznaczony do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat jako przychody finansowe (korzystne zmiany netto wartości godziwej) lub koszty finansowe (niekorzystne zmiany netto wartości godziwej). Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub jest rzeczą oczywistą bez przeprowadzania lub po pobieżnej analizie, że gdyby podobny hybrydowy instrument był najpierw rozważany, to oddzielenie wbudowanego instrumentu pochodnego byłoby zabronione. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu wyznaczone do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność w zakresie ujmowania lub wyceny (niedopasowanie księgowo); lub (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Na dzień 31.12.2018 r. oraz na dzień 31.12.2017 r. żadne aktywa finansowe nie zostały wyznaczone do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych trzech kategorii aktywów. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób) a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczonej ujemnej się w innych całkowitych dochodach. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości ujemnej się jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Spółka traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

W sytuacji, gdy Spółka:

- posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz
- zamierza rozliczyć się w kwocie netto albo jednocześnie zrealizować składnik aktywów i wykonać zobowiązanie

składnik aktywów finansowych i zobowiązanie finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto.

Porozumienie ramowe opisane w MSR 32.50 nie stanowi podstawy do kompensaty, jeżeli nie zostaną spełnione obydwa kryteria opisane powyżej.

Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez zastosowanie konta odpisów aktualizujących. Kwotę straty ujemnej się w zysku lub stracie.

Spółka ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Spółka włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwołanie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w zysku lub stracie w zakresie, w jakim na dzień odwołania wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w zysku lub stracie, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przekwalifikowana do zysku lub straty. Nie można ujmować w zysku lub stracie odwołania odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w zysku lub stracie, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w zysku lub stracie.

Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli wszystkie z następujących warunków są spełnione:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany;
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego;
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są ujmowane w zysku lub stracie.

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w podobny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne, które nie są uznane za instrumenty zabezpieczające.

Zakres, w którym zgodnie z MSR 39 cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu) obejmuje również sytuacje, gdy waluta umowy zasadniczej jest walutą zwyczajową dla kontraktów zakupu lub sprzedaży pozycji niefinansowych na rynku dla danej transakcji.

Oceny, czy dany wbudowany instrument pochodny podlega wydzieleniu Spółka dokonuje na moment jego początkowego ujęcia.

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia

Instrumenty pochodne, z których korzysta Spółka w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami stóp procentowych i kursów wymiany walut, to przede wszystkim kontrakty walutowe typu forward. Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane do wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają zasad rachunkowości zabezpieczeń są bezpośrednio odnoszone do zysku lub straty netto roku obrotowego.

Wartość godziwa walutowych kontraktów *forward* jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych (*forward*) występujących przy kontraktach o podobnym terminie zapadalności. Wartość godziwa kontraktów na zamianę stóp procentowych jest ustalana na podstawie modelu wyceny uwzględniającego obserwowalne dane rynkowe, w tym w szczególności bieżące terminowe stopy procentowe.

Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń zabezpieczenia wartości godziwej, przepływów środków pieniężnych ani zabezpieczenie udziałów w aktywach netto w podmiocie zagranicznym.

Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/ kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Cena nabycia lub koszt wytworzenia każdego składnika zapasów uwzględnia wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzania zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu – zarówno w odniesieniu do bieżącego, jak i poprzedniego roku – i są ustalane w następujący sposób:

Materiały	• w cenie nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”;
Produkty gotowe i produkty w toku	• koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego;
Towary	• w cenie nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”.

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywanej w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności. Odpis na należności oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Pozostałe należności obejmują w szczególności zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych oraz zapasów. Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio jako aktywa trwałe lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu. Należności budżetowe prezentowane są w ramach pozostałych aktywów niefinansowych, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które stanowią w bilansie odrębną pozycję.

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

Środki pieniężne wyrażone w walutach obcych na dzień bilansowy wycenia się po kursie kupna ustalonym dla danej waluty przez bank prowadzący rachunek bieżący Spółki.

Rozchód środków pieniężnych w walutach obcych odbywa się metodą FIFO.

Różnice kursowe powstałe w związku z wyceną na dzień bilansowy środków pieniężnych wyrażonych w walutach ujmują się następująco:

- dodatnie różnice kursowe zalicza się do przychodów finansowych,
- ujemne różnice kursowe zalicza się do kosztów finansowych.

Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w zysku lub stracie z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe pierwotnie zakwalifikowane do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające. Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) zobowiązania są częścią grupy zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) zobowiązania finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane. Na dzień 31.12.2018 r. oraz na dzień 31.12. 2017 r. żadne zobowiązania finansowe nie zostały zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w zysku lub stracie jako koszty lub przychody finansowe.

Inne zobowiązania finansowe niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Spółka wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Spółka ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Spółka ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

finansowego. Powstającą z tytułu zamiany różnicę odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w zysku lub stracie.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług, ubezpieczeń społecznych, podatku dochodowego od osób fizycznych oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Spółka spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

Świadczenia pracownicze

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy Spółki mają prawo do nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalnych. Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Spółka tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuarusza. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

Ponowna wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczących programów określonych świadczeń obejmująca zyski i straty aktuarialne ujmowana jest w innych całkowitych dochodach i nie podlega późniejszej reklasyfikacji do zysku lub straty.

Spółka rozpoznaje następujące zmiany w zobowiązaniach netto z tytułu określonych świadczeń w ramach kosztów ogólnego zarządu na które składają się:

- koszty zatrudnienia (w tym między innymi koszty bieżącego zatrudnienia, kosztów przeszłego zatrudnienia)
- odsetki netto od zobowiązania netto z tytułu określonych świadczeń.

Skutki obniżenia wieku emerytalnego w kalkulacji rezerw traktowane są jako element wyceny wpływający na rachunek zysków i strat.

Podział zysku na cele pracownicze oraz fundusze specjalne

Zgodnie z polską praktyką gospodarczą akcjonariusze jednostek mogą dokonać podziału zysku na cele pracownicze w formie zasilenia funduszu socjalnego oraz na inne fundusze specjalne.

Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

od towarów i usług (VAT) oraz rabaty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

Od 1 stycznia 2018 roku Spółka stosuje zapisy MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” zgodnie z którym przychody ujmuje się w kwocie wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

W większości kontraktów, moment przeniesienia kontroli na klienta następuje po dostarczeniu dóbr. W takich przypadkach, zgodnie z MSSF 15, wszystkie przyrządzone w umowie dobra i usługi (np., montażu, gwarancje, fundamenty, wyposażenie dodatkowe) traktowane są, jako jedno świadczenie przyrządzone w umowie i ujmuje się jako przychód jednorazowo w określonym momencie.

W przypadku, gdy wynik kontraktu może być wiarygodnie oszacowany, przychody i koszty są rozpoznawane w odniesieniu do stopnia zaawansowania realizacji kontraktu na dzień bilansowy. Stopień zaawansowania mierzony jest zwykle jako proporcja kosztów poniesionych od dnia zawarcia umowy do całości szacowanych kosztów kontraktu według sporządzonych kalkulacji. W przypadku natomiast gdy stopień zaawansowania nie zakończonej usługi nie jest możliwy do ustalenia w sposób wiarygodny na dzień bilansowy, to przychód z wykonania usługi ustala się w wysokości poniesionych w danym okresie sprawozdawczym kosztów, nie wyższych od kosztów, których pokrycie przez zamawiającego w przyszłości jest prawdopodobne.

Koszty związane z kontraktem rozpoznawane są jako koszty okresu w jakim zostały poniesione.

W przypadku, kiedy istnieje prawdopodobieństwo, że koszty kontraktu przekroczą przychody, spodziewana strata na kontrakcie jest natychmiast rozpoznawana i ujmowana jako koszt.

Aktualizacji kosztów i przychodów na kontrakcie dokonuje się zawsze w przypadku istotnych zmian finansowych realizacji kontraktu, ale nie rzadziej niż raz na kwartał.

Przychód na koniec okresu sprawozdawczego ustala się proporcjonalnie do stopnia zaawansowania realizacji kontraktu, po odliczeniu przychodów które wpłynęły na wynik finansowy w poprzednich okresach sprawozdawczych.

Prawidłowość przyjętej metody ustalania stopnia zaawansowania wykonania usługi oraz przewidywanych całkowitych kosztów i przychodów z realizacji usługi jest weryfikowana przez Spółkę najpóźniej na dzień bilansowy. Ewentualne korekty wynikające z weryfikacji wpłyną na wynik finansowy okresu sprawozdawczego, w którym ich dokonano.

Sprzedaż towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Świadczenie usług

Przychody z tytułu świadczenia usług są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji.

Procentowy stan zaawansowania realizacji usługi ustalany jest jako stosunek kosztów poniesionych do szacowanych kosztów niezbędnych do zrealizowania zlecenia.

Jeżeli wyniku kontraktu nie można wiarygodnie oszacować, wówczas przychody uzyskiwane z tytułu tego kontraktu są ujmowane tylko do wysokości poniesionych kosztów, które Spółka spodziewa się odzyskać.

Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich naliczania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy pieniężne przez szacowany okres życia instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

Przychody z tytułu wynajmu (leasingu operacyjnego)

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

Dotacje rządowe

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, ujmowana w zysku lub stracie przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

Podatki

Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową, oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową, oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczone wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą; w innych całkowitych dochodach dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część należności lub zobowiązań.

Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Walutą funkcjonalną Spółki oraz walutą prezentacji niniejszego sprawozdania finansowego jest złoty polski, a wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej). Dane finansowe zawarte w niniejszym sprawozdaniu zostały zaokrąglone do pełnych tysięcy złotych. Z tego powodu w niektórych przedstawionych w sprawozdaniu tabelach suma kwot w danej kolumnie lub wierszu może różnić się nieznacznie od wartości łącznej podanej dla danej kolumny lub wiersza.

XVI. Zmiany zasad (polityki) rachunkowości

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu sprawozdania finansowego Spółki za rok zakończony 31.12.2017 r., z wyjątkiem zastosowania następujących zmian do standardów oraz nowych interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu 1.01.2018 r.:

Zmiany do standardów i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2018

Następujące zmiany do istniejących standardów i interpretacje opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz zatwierdzone przez UE wchodzi w życie w roku 2018:

Z dniem 1 stycznia 2018 roku zaczęły obowiązywać następujące standardy, które zostały zastosowane przez Emitenta:

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** – zatwierdzony w UE w dniu 22 listopada 2016 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” oraz zmiany do MSSF 15 „Data wejścia w życie MSSF 15”** – zatwierdzony w UE w dniu 22 września 2016 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie).

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

W/w zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na dotychczas stosowaną politykę rachunkowości Spółki.

Standardy i zmiany do standardów przyjęte przez RMSR, ale jeszcze nie zatwierdzone przez UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów i zmian do standardów, które według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania w UE (poniższe daty wejścia w życie odnoszą się do standardów w wersji pełnej):

- **MSSF 14 *Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe*** (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- **Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 *Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem*** (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony,
- **MSSF 16 *Leasing*** (opublikowano dnia 13 stycznia 2016 roku) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- **Zmiany do MSSF 2 *Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji*** (opublikowano dnia 20 czerwca 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- **Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2014-2016** (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – Zmiany do MSSF 12 mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później, natomiast Zmiany do MSSF 1 oraz MSR 28 mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- **KIMSF 22 *Transakcje w walucie obcej i zaliczki*** (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- **Zmiany do MSR 40: *Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnej*** (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- **MSSF 17 *Umowy ubezpieczeniowe*** (opublikowano dnia 18 maja 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później,
- **KIMSF 23 *Niepewność związana z ujmowaniem podatku dochodowego*** (opublikowano dnia 7 czerwca 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- **Zmiany do MSSF 9 *Kontrakty z cechami przedpłat z ujemną rekompensatą*** (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- **Zmiany do MSR 28 *Udziały długoterminowe w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach*** (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- **Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2015-2017** (opublikowano dnia 12 grudnia 2017 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później.

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

Spółka nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego innego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

Wpływ zastosowania MSSF 9 „Instrumenty finansowe”

Nowy standard MSSF 9 usuwa obecnie występujące w MSR 39 kategorie instrumentów finansowych i klasyfikuje instrumenty jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy lub przez pozostałe dochody całkowite lub jako wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Standard wprowadza nowe podejście do szacowania utraty wartości, które bazuje na wyznaczaniu oczekiwanych strat, ponadto zawiera nowe wytyczne dotyczące rachunkowości zabezpieczeń, mające na celu uproszczenie bieżących rozwiązań oraz lepsze odzwierciedlenie zasad zarządzania ryzykiem.

Po dokonaniu oceny aktywów finansowych pod kątem ich klasyfikacji zgodnie z wymogami MSSF 9 Spółka stoi na stanowisku iż większość aktywów ujmowanych jako należności będzie nadal wyceniana według zamortyzowanego kosztu. Spółka analizowała nowe podejście do szacowania utraty wartości i zdecydowała o zastosowaniu uproszczeń i rozwiązań praktycznych dopuszczonych przez MSSF 9 w tym zakresie. Wobec małej istotności oszacowanego wstępnie wpływu MSSF 9 na rachunkowość i sprawozdawczość, Spółka nie ujawnia danych na ten temat w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

Wpływ zastosowania MSSF 15 „Przychody z umów z klientami na sprawozdanie finansowe”

Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 15 Przychody z umów z klientami („MSSF 15”), który został wydany w maju 2014 roku, a następnie zmieniony w kwietniu 2016 roku ustanawia tzw. Model Pięciu Kroków rozpoznawania przychodów wynikających z umów z klientami. Fundamentalną zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodów w momencie transferu kontroli nad towarami lub usług na rzecz klienta, w wysokości ceny transakcyjnej.

Zgodnie z MSSF 15 przychody ujmuje się w kwocie wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Nowy standard zastąpi wszystkie dotychczasowe wymogi dotyczące ujmowania przychodów zgodnie z MSSF. Standard ma zastosowanie w odniesieniu do rocznych okresów sprawozdawczych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku i później.

Spółka dokonała analizy zamówień z klientami w celu identyfikacji tych, których zapisy potencjalnie mogłyby mieć wpływ na moment rozpoznania przychodów oraz ich wysokość w danym okresie sprawozdawczym.

W oparciu o powyższe analizy, biorąc pod uwagę fakt, że moment przeniesienia kontroli nad przyrzeczonymi dobrami i usługami na klienta wskazany jest ściśle w każdej bazie dostawy stwierdzono, że:

- w większości kontraktów, moment przeniesienia kontroli na klienta następuje po dostarczeniu dóbr. W takich przypadkach, zgodnie z MSSF 15, wszystkie przyrzczone w umowie dobra i usługi (np., montażu, gwarancje, fundamenty, wyposażenie dodatkowe) należy traktować, jako jedno świadczenie przyrzczone w umowie i ujmować przychód jednorazowo w określonym momencie,

Na dzień 1 stycznia 2018 r. w związku z przejściem na MSSF 15 Spółka ujęła następujące korekty: w tys. zł PLN,

- zwiększenie przychodów o 87 tys. zł
- zwiększenie zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego 16 tys. zł,
- zwiększenie zysku z lat ubiegłych o 71 tys. zł.

Wpływ zastosowania MSSF 16 „Leasing”

Nowy standard MSSF 16 „Leasing” ustanawia zasady ujęcia, wyceny, prezentacji oraz ujawnień dotyczących umów leasingu. Standard ten zniesie klasyfikację leasingu operacyjnego i leasingu finansowego, obowiązującą zgodnie z MSR 17 i wprowadzi jeden model do ujęcia księgowego leasingu przez leasingobiorcę.

Na dzień 31.12.2017 roku Spółka dokonała analizy umów spełniających kryteria leasingu wg definicji zawartej w MSSF 16 i nie spodziewa się zwiększenia wartości aktywów oraz zobowiązań z tytułu leasingu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej po zastosowaniu nowych regulacji, tj. po 1 stycznia 2019 roku. Spółka planuje przeprowadzenie dalszych analiz oraz kalkulacji w 2019 roku.

DODATKOWE NOTY I OBJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Nota 1. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY

Przychody ze sprzedaży Spółki prezentują się następująco:

Przychody ze sprzedaży	01-12.2018 r.	01-12.2017 r.
Sprzedaż produktów i usług	81 346	77 365
Sprzedaż towarów i materiałów	993	4 046
w tym :		
- zrealizowane różnice kursowe od należności z tytułu dostaw	(418)	(367)
- różnice kursowe dotyczące wyceny należności z tytułu dostaw	741	(1 068)
SUMA przychodów ze sprzedaży	82 339	81 411

SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI – BRANŻOWE I GEOGRAFICZNE

Segmenty operacyjne

Segment operacyjny działalności jest to dający się wyodrębnić obszar działalności gospodarczej Spółki zajmujący się produkcją wyrobów lub świadczeniem usług (segment branżowy) lub działający w określonym środowisku ekonomicznym (segment geograficzny), z działalnością którego jest związane ryzyko charakterystyczne dla danego obszaru działalności Spółki.

Podstawowy wzór sprawozdawczości dla celów zarządczych oparty jest na segmentach branżowych, a uzupełniający na segmentach geograficznych. Organizacja i zarządzanie przedsiębiorstwem odbywają się w podziale na segmenty, odpowiednio do rodzaju oferowanych wyrobów i usług. Każdy z segmentów stanowi strategiczną jednostkę, oferującą inne wyroby i obsługującą inne rynki.

Zostały wydzielone następujące segmenty branżowe:

- produkcja obrabiarek,
- części i zespoły do maszyn,
- remonty,
- pozostałe usługi.

Uzupełniającym segmentem sprawozdawczym jest segment geograficzny określany na podstawie lokalizacji rynków zbytu. Wydzielone zostały segmenty:

- rynek krajowy (Polska),
- zagranica.

Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności.

Przychody segmentu

Przychody segmentu są przychodami osiąganymi bądź to ze sprzedaży zewnętrznym klientom, bądź z transakcji z innymi segmentami Spółki, które są wykazywane w rachunku zysków i strat Spółki i dają się bezpośrednio przyporządkować do danego segmentu wraz z odpowiednią częścią przychodów, którą w oparciu o racjonalne przesłanki można przypisać do tego segmentu. Do przychodów segmentu nie zalicza się:

- a) przychodów finansowych,
- b) pozostałych przychodów operacyjnych.

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Koszty segmentu

Koszty segmentu są kosztami składającymi się z kosztów sprzedaży zewnętrznym klientom oraz kosztów transakcji realizowanych z innymi segmentami Spółki, które wynikają z działalności operacyjnej danego segmentu i dają się bezpośrednio przyporządkować do tego segmentu wraz z odpowiednią częścią kosztów, które w oparciu o racjonalne przesłanki można przypisać do danego segmentu. Do kosztów segmentu nie zalicza się:

- a) kosztów finansowych,
- b) pozostałych kosztów operacyjnych,
- c) obciążeń z tytułu podatku dochodowego,
- d) kosztów, które dotyczą Spółki jako całości.

Jednakże niekiedy koszty występujące na poziomie Spółki ponoszone są na rzecz segmentu. Takie koszty stanowią koszty segmentu, jeżeli dotyczą działalności operacyjnej segmentu i można je w oparciu o racjonalne przesłanki bezpośrednio przyporządkować lub przypisać do segmentu.

Spółka zazwyczaj rozlicza transakcje między segmentami w taki sposób, jakby dotyczyły one podmiotów niepowiązanych – przy zastosowaniu bieżących cen rynkowych.

W bieżącym roku ani w roku ubiegłym nie miały miejsca żadne transakcje sprzedaży między segmentami.

Zasady zastosowane w segmentach sprawozdawczych są takie same jak polityka rachunkowości Spółki.

Zysk segmentu to zysk wygenerowany przez poszczególne segmenty bez alokacji kosztów ogólnozakładowych, przychodów i kosztów finansowych oraz pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych.

Żaden z segmentów operacyjnych Spółki nie został połączony z innym segmentem w celu stworzenia segmentów sprawozdawczych.

Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Podstawą oceny wyników działalności jest zysk lub strata na działalności operacyjnej, które w pewnym zakresie, jak wyjaśniono w tabeli poniżej, są mierzone inaczej niż zysk lub strata na działalności operacyjnej w sprawozdaniu finansowym. Finansowanie Spółki (łącznie z kosztami i przychodami finansowymi) oraz podatek dochodowy są monitorowane na poziomie Spółki i nie ma miejsca ich alokacja do segmentów.

Zarząd nie monitoruje aktywów i zobowiązań z poziomu poszczególnych segmentów sprawozdawczych.

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Informacje o poszczególnych segmentach branżowych występujących w 2018 r.

Rodzaj asortymentu		Obrabiarki	Remonty	Części zamienne	Pozostałe	Koszty nieprzypisane	Ogółem
Przychody ze sprzedaży	Sprzedaż na zewnątrz	64 222	8 085	2 874	7 158	0	82 339
Koszty segmentu	Koszty sprzedaży zewnętrznej	51 920	6 296	1 806	5 008	0	65 030
Koszty nieprzypisane/ogólne						15 287	15 287
Zysk/ (strata) segmentu		12 302	1 789	1 068	2 150	-15 287	2 022
Pozostałe przychody operacyjne						311	311
Pozostałe koszty operacyjne						739	739
Przychody finansowe						302	302
Koszty finansowe						1 553	1 553
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem		12 302	1 789	1 068	2 150	-16 966	343
Podatek dochodowy						274	274
Zysk/ (strata) netto		12 302	1 789	1 068	2 150	-17 240	69

Informacje o poszczególnych segmentach branżowych występujących w 2017 r.

Rodzaj asortymentu		Obrabiarki	Remonty	Części zamienne	Pozostałe	Koszty nieprzypisane	Ogółem
Przychody ze sprzedaży	Sprzedaż na zewnątrz	64 478	2 887	2 540	11 506	0	81 411
Koszty segmentu	Koszty sprzedaży zewnętrznej	53 322	2 454	1 993	7 597	0	65 366
Koszty nieprzypisane/ogólne						14 980	14 980
Zysk/ (strata) segmentu		11 156	433	547	3 909	-14 980	1 065
Pozostałe przychody operacyjne						1 767	1 767
Pozostałe koszty operacyjne						169	169
Przychody finansowe						239	239
Koszty finansowe						1 509	1 509
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem		11 156	433	547	3 909	-14 652	1 393
Podatek dochodowy						313	313
Zysk/ (strata) netto		11 156	433	547	3 909	-14 965	1 080

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Segmenty geograficzne

Segmenty	01-12.2018 r.		01-12.2017 r.	
	Ogółem	Ze sprzedaży eksportowej	Ogółem	Ze sprzedaży eksportowej
Obrabiarki	64 222	53 026	64 478	56 611
Części i zespoły do maszyn	2 874	2 147	2 540	1 288
Remonty	8 085	4 687	2 887	631
Pozostałe	7 158	2 748	11 506	5 344
Ogółem	82 339	62 608	81 411	63 874

Przychody ze sprzedaży - szczegółowa struktura geograficzna

	01-12.2018 r.		01-12.2017 r.	
	W PLN	w %	w PLN	w %
Kraj	19 731	24,0	17 537	21,5
Eksport	62 608	76,0	63 874	78,5
Razem	82 339	100,0	81 411	100,0

W bieżącym oraz poprzednim roku obrotowym nie wystąpiły przychody związane z pojedynczym odbiorcą, które przekraczają 10% ogółu przychodów.

Informacje dotyczące umów o usługę budowlaną

Od 1 stycznia 2018 roku Spółka stosuje zapisy MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” zgodnie z którym przychody ujmuje się w kwocie wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

W większości kontraktów, moment przeniesienia kontroli na klienta następuje po dostarczeniu dóbr. W takich przypadkach, zgodnie z MSSF 15, wszystkie przyrządzone w umowie dobra i usługi (np., montażu, gwarancje, fundamenty, wyposażenie dodatkowe) są traktowane, jako jedno świadczenie przyrządzone w umowie i ujmowane jako przychód jednorazowo w określonym momencie.

Umowy o usługę budowlaną	01-12.2018 r.	01-12.2017 r.
Przychody z tytułu realizowanych kontraktów	68 660	66 688
Poniesione koszty z tytułu realizowanych kontraktów (tkw)	53 013	46 919
	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.
Należności z tytułu kontraktów na dzień bilansowy	43 441	30 643
Zaliczki otrzymane z tytułu kontraktu na dzień bilansowy	13 155	12 559
Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów długoterminowych	1 858	2 288

Nota 2. KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	01-12.2018 r.	01-12.2017 r.
Amortyzacja	6 171	5 834
Zużycie materiałów i energii	32 291	34 757
w tym :		
- zrealizowane różnice kursowe od zobowiązań z tytułu dostaw	15	-33

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego
stanowią jego integralną część

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	53	-
Przedawnienie, umorzenie zobowiązań	3	673
Nadwyżki inwentaryzacyjne	140	-
Obniżenie wartości przeszacowanych dostaw z lat ubiegłych	-	879
Zakończenie umowy leasingu	42	-
Pozostałe (suma pozycji nieistotnych)	35	74
RAZEM	311	1 767

POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	01-12.2018 r.	01-12.2017 r.
Odpis aktualizujący wartość należności	82	18
Darowizny	31	60
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	-	9
Nieodzyskany podatek VAT	377	-
Kary i odszkodowania	210	13
Umorzenie, przedawnienie należności	15	3
Szkody majątkowe	22	43
Pozostałe (suma pozycji nieistotnych)	2	23
RAZEM	739	169

Nota 4. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE

PRZYCHODY FINANSOWE	01-12.2018 r.	01-12.2017 r.
Przychody z tytułu odsetek od kontrahentów	1	4
Przychody z tytułu udzielonych pożyczek	100	67
Przychody z tytułu odsetek od lokat bankowych	-	1
Zysk ze sprzedaży aktywów finansowych rozliczanych przez wynik finansowy	166	-
Nadwyżka dodatnich różnic kursowych z tytułu wyceny zobowiązań leasingowych	-	138
Nadwyżka dodatnich różnic kursowych na środkach pieniężnych	1	-
Przychody z tytułu prowizji od udzielonych poręczeń	29	29
Rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość należności	4	-
Pozostałe (suma pozycji nieistotnych)	1	-
RAZEM	302	239

KOSZTY FINANSOWE	01-12.2018 r.	01-12.2017 r.
Odsetki i prowizje od kredytów	890	770
Odsetki od zobowiązań handlowych i budżetowych	13	22
Część odsetkowa od leasingu	227	139
Odpisy aktualizujące naliczone odsetki	-	4
Ujemne różnice kursowe od wyceny zobowiązań leasingowych	17	-

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Ujemne różnice kursowe od wyceny forwardów	29	
Nadwyżka ujemnych różnic kursowych na środkach pieniężnych	-	274
Koszty z tytułu prowizji od udzielonych gwarancji	377	300
Pozostałe (suma pozycji nieistotnych)	-	-
RAZEM	1 553	1 509

Nota 5. PODATEK DOCHODOWY DOTYCZACY DZIAŁALNOŚCI KONTYNUOWANEJ

Główne składniki obciążenia podatkowego za lata zakończone 31.12.2018 r. i 31.12.2017 r. przedstawiają się następująco:

PODATEK DOCHODOWY	01-12.2018 r.	01-12.2017 r.
Bieżący podatek dochodowy	-	1 476
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	-	1 476
Odroczony podatek dochodowy	274	(1 163)
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	274	(1 163)
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	274	313
Podatek dochodowy odniesiony w pozostałe całkowite dochody:	-24	-31
Odroczony podatek dochodowy od zysków (strat) aktuarialnych	-24	-31

Podatek odroczony wykazany w rachunku zysków i strat oraz w pozostałych całkowitych dochodach stanowi różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresów sprawozdawczych. Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Spółki za rok zakończony dnia 31.12.2018 r. i 31.12.2017 r. przedstawia się następująco:

	01-12.2018	01-12.2017
Zysk /(strata) brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	343	1 393
Zysk /(strata) przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej	-	-
Zysk /(strata) brutto przed opodatkowaniem	343	1 393
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19%	65	265
Koszty trwale nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów, w tym:	209	215
- zapłacone kary	40	2
- darowizny	6	11
- PFRON	20	22
- nieodzyskany VAT	72	
- pozostałe	71	180

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Przychody trwale nie będące podstawą do opodatkowania	-	(167)
Podatek według efektywnej stawki podatkowej wynoszącej (18%) (2015: 23%)	274	265
Podatek dochodowy (obciążenie) wykazany w zysku lub stracie	274	313
Podatek dochodowy przypisany działalności zaniechanej	-	-

5.1 Bieżące aktywa i zobowiązania podatkowe

	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.
BIEŻĄCE AKTYWA PODATKOWE	-	
Należny zwrot podatku	-	20
BIEŻĄCE ZOBOWIĄZANIA PODATKOWE	-	
Podatek dochodowy do zapłaty	-	

Odroczony podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

	Sprawozdanie z sytuacji finansowej	
	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.
<i>Rezerwa z tytułu podatku odroczonego</i>		
Różnica między wartością bilansową i podatkową środków trwałych	4 246	4 394
Wynik wyceny realizowanych kontraktów	1 690	1 120
Pozostałe	41	28
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	5 977	5 542
<i>Aktywa z tytułu podatku odroczonego</i>		
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe z tytułu świadczeń pracowniczych	2 384	2 580
Niewypłacone wynagrodzenia i składki ZUS	143	141
Odpisy aktualizujące należności	86	75
Rezerwy na koszty	77	91
Zobowiązanie z tytułu wyceny kontraktów	117	257
Niezapłacone w terminie zobowiązania		0
Straty możliwe do odliczenia od przyszłych dochodów do opodatkowania	515	
Pozostałe	24	33
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	3 346	3 177

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Aktywa/Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego

	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	3 346	3 177
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	5 977	5 542
Aktywa/Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego	(2 631)	(2 365)

Nota 6. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA

W okresie sprawozdawczym zakończonym 31.12.2018 r. i 31.12.2017 r. Spółka nie zaniechała żadnej działalności.

Nota 7. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję nie jest obliczany ponieważ nie ma instrumentów rozwadniających.

Nota 8. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY

W dniu 26.06.2018 r. Walne Zgromadzenie RAFAMET S.A. podjęło uchwałę o podziale zysku za rok 2017 i wypłacie dywidendy. Na wypłatę dywidendy przeznaczono kwotę 1.036.488,24 zł, tj. 0,24 zł na jedną akcję. Dzień dywidendy wyznaczono na 24.09.2018 r. Termin wypłaty dywidendy ustalono na dzień 8.10.2018 r. Dywidendą objęto wszystkie akcje Spółki, tj. 4.318.701 szt.

W dniu 26.06.2017 r. Walne Zgromadzenie RAFAMET S.A. podjęło uchwałę o podziale zysku za rok 2016 i wypłacie dywidendy. Na wypłatę dywidendy przeznaczono kwotę 1.295.610,30 zł, tj. 0,30 zł na jedną akcję płatne w dwóch ratach. Dzień dywidendy wyznaczono na 16.08.2017 r. Termin wypłaty dywidendy ustalono na dzień 30.08.2017 r. dla kwoty 647.805,15 zł tj. 0,15 zł na jedną akcję oraz na dzień 30.11.2017 r. dla kwoty 647.805,15 zł tj. 0,15 zł na jedną akcję. Dywidendą objęto wszystkie akcje Spółki, tj. 4.318.701 szt.

Nota 9. PROPOZYCJA PODZIAŁU ZYSKU/ POKRYCIA STRATY Z LAT UBIEGŁYCH

Zarząd będzie rekomendować przeznaczenie zysku netto za 2018 rok w wysokości 69 tys. zł oraz zysku zatrzymanego w wysokości 71 tys. zł na kapitał zapasowy.

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Nota 10. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Zmiany Rzeczowych aktywów trwałych (wg grup rodzajowych) – za okres 01.01.-31.12.2018 r.

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość brutto na dzień 01.01.2018 r.	690	23 947	67 099	1 768	2 701	6 756	102 961
Zwiększenie w okresie 01.-12.2018 r.	0	50	11 765	277	3	2 635	14 730
- zakupy	0		146	2	3	2 635	2 786
- przyjęcia ze środków trwałych w budowie			5 771				5 771
- leasing finansowy			5 807	275			6 082
- inne zwiększenia		50	41				91
Zmniejszenie w okresie 01.-12.2018 r.			8 201	321	6	5 771	14 299
- sprzedaż i likwidacja			8 151		6		8 157
- przyjęcia ze środków trwałych w budowie						5 771	5 771
- zakończenie leasingu				321			321
- inne zmniejszenia			50				50
Wartość brutto na dzień 31.12.2018 r.	690	23 99	70 663	1 724	2 698	3 620	103 392
Umorzenie na dzień 01.01.2018 r.	94	4 352	36 366	675	1 711		43 198
Amortyzacja za okres 01.-12.2018 r.		611	4 340	316	232		5 499
Zmniejszenie z tytułu:			389	319	6		714
- sprzedaży i likwidacja			389	319	6		714
Umorzenie na dzień 31.12.2018 r.	94	4 963	40 317	672	1 937		47 983
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na dzień 01.01.2018 r.							
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na dzień 31.12.2018 r.							
Wartość netto na dzień 31.12.2018 r.	596	19 034	30 346	1 052	761	3 620	55 409

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

W 2018 roku zaciągnięto zaliczkę na środki trwale w budowie o wartości 98 tys. zł. Zaliczka na środki trwale w budowie na dzień 31.12.2018 roku wynosi 98 tys. zł.

Zmiany Rzeczowych aktywów trwałych (wg grup rodzajowych) – za okres 01.01.-31.12.2017 r.

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwale w budowie	Ogółem
Wartość brutto na dzień 01.01.2017 r.	690	23 947	67 553	1 209	2 694	4 635	100 728
Zwiększenie w okresie 01.-12.2017 r.	0		226	890	7	2 121	3 244
- zakupy	0		226	126	7	2 121	2 480
- przyjęcia ze środków trwałych w budowie							
- środki trwale poza terenem spółką							
- ujawnione śr. trwale							
- leasing finansowy				764			764
Zmniejszenie w okresie 01.-12.2017 r.			680	331			1 011
- sprzedaż i likwidacja			680	331			1 011
- przyjęcia ze środków trwałych w budowie							
Wartość brutto na dzień 31.12.2017 r.	690	23 947	67 099	1 768	2 701	6 756	102 961
Umorzenie na dzień 01.01.2017 r.	94	3 738	32 858	833	1 472		38 995
Amortyzacja za okres 01.-12.2017 r.		614	4 113	173	239		5 139
Zmniejszenie z tytułu:			605	331			936
- sprzedaży i likwidacja			605	331			936
Umorzenie na dzień 31.12.2017 r.	94	4 352	36 366	675	1 711		43 198
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na dzień 01.01.2017 r.							
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na dzień 31.12.2017 r.							
Wartość netto na dzień 31.12.2017 r.	596	19 595	30 733	1 093	990	6 756	59 763

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Struktura własności

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE BILANSOWE (STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA) - wartość netto	Własne	Używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu	Grunty użytkowane wieczystcie	RAZEM
na dzień 31.12.2018 r.	43 325	11 586	596	55 507
na dzień 31.12.2017 r.	48 667	10 500	596	59 763

Do największych realizowanych inwestycji w toku należą:

Nazwa zadania	Wartość na 31.12.2018 r.	Wartość na 31.12.2017 r.
Budowa maszyn i urządzeń	3 620	6 756
RAZEM	3 620	6 756

W 2018 roku zakończono budowę wiertarko-frezarki WFA 3-200 CNC na którą nakłady wyniosły 5.747 tys. zł i przekazano do użytkowania w ramach leasingu zwrotnego.

Na dzień 31.12.2018 roku największe realizowane inwestycje obejmują;

- wykonanie karuzelówki KCI 500 CNC- poniesione nakłady 1.261 tys. zł,
- budowa tokarki TRB 155N- poniesione nakłady 1.176 tys. zł,
- modernizacja posiadanych obrabiarek – poniesione nakłady 971 tys. zł.

Na dzień 31.12.2018 r. nieruchomości wpisane do ksiąg wieczystych KW 27489, KW 37404, KW 37416, KW 37417, KW 37418 oraz KW 55444 obciążone są hipoteką do sumy 32.400 tys. zł.

Leasingowane środki trwałe

Środki trwałe	31.12.2018 r.			31.12.2017 r.		
	Wartość brutto	Umorzenie	Wartość netto	Wartość brutto	Umorzenie	Wartość netto
Maszyny i urządzenia	9 208	971	8 237	8 600	1 645	6 955
Środki transportu	1 039	192	847	1 085	270	815
Suwnice	3 413	911	2 502	3 413	683	2 730
Razem	13 660	2 074	11 586	13 098	2 598	10 500

Wartość bilansowa maszyn i urządzeń użytkowanych na dzień 31.12.2018 r. na mocy umów leasingu oraz umów dzierżawy z opcją zakupu zmalała i wynosi 11 586 tys. zł. Zmniejszenie wynika z tytułu wykonania umowy leasingu (wykupu) samochodów oraz amortyzacji. Przedmioty leasingu zostały wykupione na własność po cenie wykupu. Na dzień 31.12.2017 r. wartość bilansowa środków trwałych leasingowanych wynosiła 10.500 tys zł.

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Nota 11. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

WARTOŚCI NIEMATERIALNE	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.
a) koszty prac rozwojowych	703	1 079
b) oprogramowanie, patenty, licencje	410	244
c) dokumentacja	1 086	987
d) znak towarowy	974	1 054
Razem	3 173	3 364

Struktura własności

WARTOŚCI NIEMATERIALNE (STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA) – wartość netto	Własne	Używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu	RAZEM
Na dzień 31.12.2018 r.	3 173		3 173
Na dzień 31.12.2017 r.	3 364		3 364

Zmiany wartości niematerialnych (wg grup rodzajowych) – za okres 1.01.2018-31.12.2018 r.

Rok zakończony dnia 31.12.2018 r.	Koszty prac rozwojowych	Patenty i licencje	Znak towarowy	Ogółem
Wartość brutto na dzień 1.01.2018 r.	10 576	1 760	1 200	13 536
Nabycia		237		237
Wytworzenie	239			239
Likwidacja		4		4
Wartość brutto na dzień 31.12.2018 r.	10 815	1 993	1 200	14 008
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1.01.2018 r.	8 510	1 516	146	10 172
Odpis amortyzacyjny za okres	516	71	80	667
Likwidacja		4		4
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 31.12.2018 r.	9 026	1 583	226	10 835
Wartość netto na dzień 1.01.2018 r.	2 066	244	1 054	3 364
Wartość netto na dzień 31.12.2018 r.	1 789	410	974	3 173

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Zmiany wartości niematerialnych (wg grup rodzajowych) – za okres 1.01.2017-31.12.2017 r.

Rok zakończony dnia 31.12.2017 r.	Koszty prac rozwojowych	Patenty i licencje	Znak towarowy	Ogółem
Wartość brutto na dzień 1.01.2017 r.	10 469	1 649	1 200	13 318
Nabycia	107	111		218
Wytworzenie				203
Reklasyfikacja				0
Wartość brutto na dzień 31.12.2017 r.	10 576	1 760	1 200	13 536
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1.01.2017 r.	7 971	1 445	66	9 482
Odpis amortyzacyjny za okres	539	71	80	690
Reklasyfikacja				
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 31.12.2017 r.	8 510	1 516	146	10 172
Wartość netto na dzień 1.01.2017 r.	2 498	204	1 134	3 836
Wartość netto na dzień 31.12.2017 r.	2 066	244	1 054	3 364

W 2016 r. Spółka nabyła znak towarowy POREBA 1798 i prawa do jego wykorzystania na wartość 1.200 tys. zł, jak również dokumentację techniczną związaną z tym znakiem towarowym na 1.250 tys. zł.

Nota 12. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

Nieruchomości inwestycyjne	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.
Stan na początek okresu	122	126
Zwiększenia w okresie sprawozdawczym, z tytułu:	-	-
- zmiana przeznaczenia środków trwałych	-	-
Zmniejszenia w okresie sprawozdawczym, z tytułu:	6	4
- amortyzacji bieżącej	6	4
Stan na koniec okresu	116	122
Wartość bilansowa	116	122

Przychody z najmu nieruchomości za 2018 r. wyniosły 28,6 tys. zł. Najemca dodatkowo ponosi koszty za dostarczone media oraz inne usługi świadczone przez wynajmującego w oparciu o złożone zamówienie. Czynsz podlega corocznej waloryzacji wskaźnikiem wzrostu podatku od gruntów i nieruchomości płaconego przez wynajmującego. Koszty konserwacji, bieżące naprawy i remonty zobowiązany jest do ponoszenia zgodnie z umową najemca.

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Nota 13. UDZIAŁY W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH I WSPÓLKONTROLOWANYCH

Zmiana stanu udziałów w jednostkach zależnych	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.
Stan na początek okresu	17 719	16 904
Zwiększenia w okresie sprawozdawczym, z tytułu:	-	-
- podwyższenie kapitału	650	
- nabycie udziałów	-	815
Zmniejszenia w okresie sprawozdawczym, z tytułu:	-	-
Stan na koniec okresu	18 369	17 719

Udziały w jednostkach zależnych (struktura walutowa)	31.12.2018	31.12.2017
a) w walucie polskiej	17 553	16 903
b) w walutach obcych	816	816
RAZEM	18 369	17 719

Dnia 02.07.2018 roku została powzięta uchwała o podwyższeniu kapitału zakładowego w ODLEWNI RAFAMET sp. z o.o. o kwotę 650 tys. zł, tj. do kwoty 17.000 tys. zł. poprzez ustanowienie nowych udziałów o wartości nominalnej po 500 zł każdy. Podwyższony kapitał został w całości pokryty gotówką. Dnia 17.09.2018 roku Sąd Rejonowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy KRS dokonał wpisu w Rejestrze Przedsiębiorców.

Dnia 22.11.2017 roku pomiędzy RAFAMET S.A. z siedzibą w Kuźni Raciborskiej ul. Staszica 1 a spółką Hebei K.N.T. Technology Development Co.,Ltd z siedzibą w Chinach, została podpisana umowa spółki joint venture pod nazwą Hebei Rafamet Machinery Co.Ltd. Każdy z udziałowców objął 50% kapitału zakładowego. Wartość objętych udziałów przez RAFAMET S.A. w utworzonej spółce wynosi 815 tys. zł i na dzień 31.12.2018 roku nie został pokryty.

Spółka posiada 400 równych i niepodzielonych udziałów o wartości nominalnej 500 zł każdy utworzonej w 2016 roku spółki Poręba Machine Tools –Sp. z o.o. na łączną wartość 200 tys. zł.

RAFAMET S.A. posiada 50% udziałów w firmie OOO „Stanrus-RAFAMET” z siedziba w Moskwie. Wartość opłaconych w 2012 r. udziałów wynosi 5 tys. rubli. Spółka ta została powołana dla uczestnictwa w przetargach handlowych i pełni funkcje pośrednika handlowego.

Inwestycje w jednostkach zależnych na dzień 31.12.2018 r.

Nazwa spółki, forma prawna, miejscowość, w której mieści się siedziba zarządu	Wartość udziałów wg ceny nabycia	Korekty aktualizujące wartość
Odlewnia „RAFAMET” sp. z o.o. Kuźnia Raciborska, ul. Staszica 1	17 000	
RAFAMET SERVICE & TRADE sp. z o. o. Kuźnia Raciborska, ul. Staszica 1	353	
PORĘBA Machine Tools – sp. z o. o. Kuźnia Raciborska, ul. Staszica 1	200	
OOO STNARUS RAFAMET w Moskwie	1	
Hebei Rafamet Machinery Co., LTD w Chinach	815	

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Dnia 26.07.2018 roku Sąd Rejonowy w Gliwicach, Wydział X Gospodarczy KRS wydał postanowienie o rejestracji w Rejestrze Przedsiębiorców nowej nazwy spółki zależnej „Poręba Machine Tools” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Wcześniej spółka działała pod firmą „Poręba 1798 Machine Tools” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

Inwestycje w jednostkach zależnych na dzień 31.12.2017 r.

Nazwa spółki, forma prawna, miejscowość, w której mieści się siedziba zarządu	Wartość udziałów wg ceny nabycia	Korekty aktualizujące wartość
Odlewnia „RAFAMET” sp. z o.o. Kuźnia Raciborska, ul. Staszica 1	16 350	
RAFAMET SERVICE & TRADE sp. z o. o. Kuźnia Raciborska, ul. Staszica 1	353	
POREĘBA 1798 Machine Tools – sp. z o. o. Kuźnia Raciborska, ul. Staszica 1	200	
OOO STNARUS RAFAMET w Moskwie	1	
Hebei Rafamet Machinery Co., LTD w Chinach	815	

Nota 14. AKTYWA FINANSOWE

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Na dzień 31.12.2018 r. i na dzień 31.12.2017 r. spółka posiada następujące aktywa przeznaczone do sprzedaży:

Lp.	Stan na	Nazwa i siedziba Jednostki pozostałej	Wartość wg cen nabycia udziałów/ akcji	Trwała utrata wartości	Wartość bilansowa udziałów/ Akcji	% udziału w kapitale jednostki	% głosów w organie stanowiącym Spółki
I	31.12.2018 r.	x	156	-156	0	x	x
1		Mex-Holding w likwidacji sp. z o.o. Warszawa, ul. Mokotowska 49	0	0	0,00	0,05	0,05
2		Len S.A. w likwidacji Kamienna Góra, ul. Nadrzeczna 1a	156	-156	0,00	0,30	0,30
II	31.12.2017 r.	x	156	-156	0	x	x
1		Mex-Holding w likwidacji sp. z o.o. Warszawa, ul. Mokotowska 49	0	0	0,00	0,05	0,05
2		Len S.A. w likwidacji Kamienna Góra, ul. Nadrzeczna 1a	156	-156	0,00	0,30	0,30

Akcje w/w spółek nie są notowane na giełdzie. Odpisy aktualizujące tworzy się w pełnej wysokości, w oparciu o uzyskaną informację o negatywnych wynikach finansowych tych spółek.

W 2018 r. oraz w poprzednim roku nie nabyto ani nie sprzedano posiadanych akcji i udziałów.

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu

Na dzień 31.12.2018 r. oraz na dzień 31.12.2017 r. nie wystąpiły aktywa finansowe przeznaczone do obrotu.

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Nota 15. POŻYCZKI UDZIELONE

	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.
Pożyczki udzielone razem	3 128	3 651
Suma pożyczek, w tym:	3 128	3 651
- długoterminowe	418	826
- krótkoterminowe	2 710	2 825

Pożyczki udzielone spółce zależnej Zespół Odlewni „RAFAMET” sp. z o.o.

W 2018 r. RAFAMET S.A. udzielił pożyczek spółce zależnej Odlewni „RAFAMET” sp. z o.o. ogółem na wartość 5.670 tys. zł. Otrzymano spłatę pożyczek na wartość 6.194 tys. zł.

Wykaz udzielonych pożyczek spółce zależnej w okresie 01.-12.2018 r.:

Data udzielenia pożyczki	Kwota pożyczki	Efektywna stopa procentowa [%]	Termin spłaty pożyczki
11.01.2018 r.	435,2	WIBOR 1M+marża	30.06.2018
23.01.2018 r.	162,6	WIBOR 1M+marża	31.07.2018
31.01.2018 r.	107,8	WIBOR 1M+marża	30.06.2018
14.02.2018 r.	174,6	WIBOR 1M+marża	30.06.2018
06.03.2018 r.	479,9	WIBOR 1M+marża	31.07.2018
07.03.2018 r.	171,2	WIBOR 1M+marża	31.07.2018
29.03.2018 r.	198,9	WIBOR 1M+marża	31.08.2018
20.04.2018	111,9	WIBOR 1M+marża	30.09.2018
25.04.2018	206,2	WIBOR 1M+marża	31.10.2018
09.05.2018	173,2	WIBOR 1M+marża	30.09.2018
16.05.2018	243	WIBOR 1M+marża	30.11.2018
25.05.2018	193	WIBOR 1M+marża	30.11.2018
21.06.2018	699,9	WIBOR 1M+marża	31.12.2018
11.07.2018	369,9	WIBOR 1M+marża	31.01.2019
01.08.2018	92,6	WIBOR 1M+marża	28.02.2019
10.08.2018	92,3	WIBOR 1M+marża	28.02.2019
16.08.2018	97,6	WIBOR 1M+marża	28.02.2019
22.08.2018	101,4	WIBOR 1M+marża	30.04.2019
05.09.2018	101	WIBOR 1M+marża	28.02.2019
19.09.2018	115,5	WIBOR 1M+marża	28.02.2019
04.10.2018	259,1	WIBOR 1M+marża	31.03.2019
17.10.2018	171,6	WIBOR 1M+marża	30.04.2019
19.10.2018	159,4	WIBOR 1M+marża	30.04.2019
26.10.2018	131,2	WIBOR 1M+marża	31.05.2019
14.11.2018	359,8	WIBOR 1M+marża	31.05.2019

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

11.12.2018	130,6	WIBOR 1M+marża	31.05.2019
18.12.2018	130,9	WIBOR 1M+marża	31.05.2019
RAZEM	5 670,3		

W 2018 r. nie udzielono zaliczek, pożyczek, kredytów, gwarancji i poręczeń osobom zarządzającym i nadzorującym oraz ich bliskim.

Nota 16. NALEŻNOŚCI DŁUGOTERMINOWE

Należności długoterminowe	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.
	-	-

Nota 17. POZOSTAŁE AKTYWA TRWAŁE

	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.
Rozliczenia międzyokresowe, w tym:		
Dokumentacja rozliczana w czasie	404	
Ubezpieczenie suwnic	5	18
Opłaty serwisowe	6	8
Suma długoterminowych rozliczeń międzyokresowych	415	26

Spółka rozlicza w czasie dokumentację prototypowej obrabiarki.

Nota 18. ZAPASY

Zapasy wyceniane są według ceny nabycia lub kosztów wytworzenia nie wyższych od ich ceny sprzedaży netto możliwej do uzyskania na dzień bilansowy. Wartość netto możliwa do uzyskania jest oszacowaną ceną sprzedaży dokonywanej w toku bieżącej działalności gospodarczej, pomniejszona o szacowane koszty wykończenia oraz koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Zapasy	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.
Materiały	2 476	2 559
Półprodukty i produkty w toku	7 809	8 959
Towary	0	0
Zapasy ogółem, w tym:	10 285	11 518
- wartość bilansowa zapasów stanowiących zabezpieczenie zobowiązań	-	-

Zarówno w 2018 r. jak i w 2017 r. Spółka nie tworzyła odpisów aktualizujących wartość zapasów.

Spółka dokonuje oceny przydatności zapasów w sposób regularny. Odpis aktualizujący wartość zapasów, dokonuje się poprzez doprowadzenie wartości tych zapasów do ceny możliwej do uzyskania na dzień bilansowy, zapewniający ich upłynięcie po obniżonej wartości.

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Nota 19. NALEŻNOŚCI HANDLOWE

Należności handlowe	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.
od jednostek powiązanych	3 374	1 972
od pozostałych jednostek	25 793	25 892
Należności z tytułu dostaw i usług brutto:	29 167	27 864
odpisy aktualizujące wartość należności	82	4
Należności z tytułu dostaw i usług netto	29 085	27 860

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 30-dniowy termin płatności. Z wybranymi kontrahentami Spółka ustala termin spłaty należności indywidualnie w przedziale od 1 do 3 miesięcy.

Spółka posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych Spółki.

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności handlowych

	2018 r.	2017 r.
Stan odpisów aktualizujących wartość należności handlowych na początek okresu	4	96
Zwiększenia, w tym:	82	4
dokonanie odpisów na należności	82	4
Zmniejszenia w tym:	4	96
wykorzystanie odpisów aktualizujących		
rozwiązanie odpisów aktualizujących	4	96
Stan odpisów aktualizujących wartość należności handlowych na koniec okresu	82	4

W 2018 r. Spółka utworzyła odpis na należności z tytułu dostaw od odbiorcy z Nigerii w wysokości 82 tys. zł. tj. równowartości ostatniej raty płatności. Montaż obrabiarki u klienta nastąpi po uregulowaniu ww. kwoty.

Należności handlowe o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty

	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.
0-90	12 056	11 437
90-180	8 673	7 421
180-360	0	1 337
powyżej 360	3 852	1 265
Przeterminowane brutto	4 586	6 404
Należności z tytułu dostaw i usług brutto	29 167	27 864
odpis aktualizujący wartość należności	82	4
Należności z tytułu dostaw i usług netto	29 085	27 860

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Przeterminowane należności handlowe

	do 90 dni	91 - 180	181 - 360	pow. 360	RAZEM
31.12.2018 r.					
Przeterminowane należności z tytułu dostaw i usług brutto	1 897	519	334	960	3 710
odpisy aktualizujące wartość należności					
Przeterminowane należności z tytułu dostaw i usług netto	1 897	519	334	960	3 710
31.12.2017 r.					
Przeterminowane należności z tytułu dostaw i usług brutto	3 193	1 366	1 712	133	6 404
odpisy aktualizujące wartość należności				4	4
Przeterminowane należności z tytułu dostaw i usług netto	3 193	1 366	1 712	129	6 400

Należności przeterminowane, ale nie uznane za nieściągalne nie objęto odpisem.

Nota 20. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU KONTRAKTÓW

Należności z tytułu kontraktów	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.
od jednostek powiązanych	-	2 328
od pozostałych jednostek	43 441	28 315
Należności z tytułu kontraktów brutto:	43 441	30 643
odpisy aktualizujące wartość należności		
Należności z tytułu kontraktów netto	43 441	30 643

Nota 21. POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI

	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.
należności pozostałe od jednostek powiązanych	160	284
- z tytułu zaliczek	160	284
należności pozostałe od jednostek innych	2 830	4 911
należności z tytułu podatków, ceł i ubezpieczeń oraz z tytułu podatku dochodowego	1 187	3 296
zaliczki na dostawy	1 245	934
pozostałe należności*	38	310
należności od spółek w postępowaniu upadłościowym, likwidacyjnym	360	352
należności na drodze sądowej	0	19
Pozostałe należności (brutto)	2 990	5 195
Odpisy aktualizujące należności	370	389
Pozostałe należności (netto)	2 620	4 806

*pozostałe należności na dzień 31.12.2017 wynosiły 310 tys. zł i stanowiły głównie wartość wpłaconych wadium wynoszących 249 tys. zł.

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Należności od spółek będących w postępowaniu upadłościowym i likwidacyjnym wynoszą 352 tys. zł i obejmują:

- Należności od FUM Poręba w wysokości 263 tys. zł. W związku z ogłoszeniem upadłości likwidacyjnej majątku FUM Poręba z dnia 29.05.2015 r. w/w należności zostały zgłoszone do Sądu Rejonowego w Częstochowie. Na należności utworzono w 100% odpis aktualizujący wartość.
- Należności od Fablok Chrzanów w wysokości 89 tys. zł. W związku z postępowaniem upadłościowym należności objęto w 100% odpisem aktualizującym.
- Pozostałe należności układowe objęte odpisem aktualizującym w wysokości 8 tys. zł

Struktura walutowa należności krótkoterminowych

	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.
w walucie polskiej	49 551	37 421
w walutach obcych wg walut i po przeliczeniu na PLN	25 595	25 929
waluta – EUR	6 004	5 712
przeliczone na PLN	25 077	23 164
waluta – USD	23	22
przeliczone na PLN	83	76
waluta – CZK		119
przeliczone na PLN		19
waluta – AUD	168	1 010
pozostałe waluty przeliczone na PLN	435	2 670
Należności krótkoterminowe brutto	75 146	63 350

Nota 22. POZOSTAŁE AKTYWA FINANSOWE

Na dzień 31.12.2018 r. Spółka posiadała otwarty kontrakt walutowy opisany w nocie 43 „Informacja o instrumentach finansowych”.

Nota 23. KRÓTKOTERMINOWE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE

	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:		
Provizje dotyczące maszyn w produkcji w toku		123
Ubezpieczenia majątkowe i osobowe	82	86
Opłaty serwisowe , wdrożenie programu, opłaty internetowe	82	57
Modele rozliczane w czasie		30
Dokumentacja rozliczana w czasie	102	22
Pozostałe	30	17
Suma krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych	296	335

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Nota 24. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.
Środki pieniężne w banku	1 758	5 165
Środki pieniężne w kasie	107	102
RAZEM	1 865	5 267

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Spółki na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31.12. 2018 r. wynosi 1.865 tys. zł. (31.12.2017 r.: 5.267 tys. zł).

Struktura walutowa środków pieniężnych

	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.
w walucie polskiej	127	155
w walutach obcych wg walut i po przeliczeniu na PLN	1 738	5 112
waluta – EUR	110	1 221
przeliczone na PLN	461	4 952
waluta – USD	11	46
przeliczone na PLN	40	155
waluta – CZK	7	17
przeliczone na PLN	1	3
waluta – AUD	479	1
przeliczone na PLN	1 236	2

Nota 25. PRZYCZYNY WYSTĘPOWANIA RÓŻNIC POMIĘDZY ZMIANAMI WYNIKAJĄCYMI ZE SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ ORAZ ZMIANAMI WYNIKAJĄCYMI ZE SPRAWOZDANIA Z PRZEPIYWÓW PIENIĘŻNYCH

	rok zakończony 31.12.2018 r.	rok zakończony 31.12.2017 r.
Zmiana stanu wynikająca ze sprawozdania z sytuacji finansowej <i>zobowiązań z wyjątkiem pożyczek i kredytów</i>	2 243	-8 878
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych	6	42
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	-3 024	1 628
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu podatku dochodowego	-	609
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu nabycia udziałów	-	-815

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem pożyczek i kredytów wynikająca ze sprawozdania z przepływów pieniężnych/ rachunku przepływów pieniężnych	-775	-7 414
Zmiana stanu wynikająca ze sprawozdania z sytuacji finansowej rezerw i rozliczeń międzyokresowych biernych	625	-82
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne odniesiona bezpośrednio na kapitał	125	163
Zmiana stanu rezerw i rozliczeń międzyokresowych biernych wynikająca ze sprawozdania z przepływów pieniężnych/ rachunku przepływów pieniężnych	750	81

Nota 26. AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY

Na dzień 31.12.2018 r. oraz 31.12. 2017 r. Spółka nie posiadała aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży.

Nota 27. AKTYWA WARUNKOWE

Na dzień 31.12.2018 r. oraz 31.12.2017 r. Spółka nie posiadała aktywów warunkowych.

Nota 28. KAPITAŁ ZAKŁADOWY

Seria/emisja Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania	Liczba akcji w szt.	Wartość jednostkowa w zł.	Wartość Serii/emisji wg wartości nominalnej w tys. zł	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji
A,B,C,D/ zwykle na okaziciela	brak	1 363 290	10	13 633	Wpłata	01.07.1992
E/ zwykle na okaziciela	brak	76 277	10	763	Wpłata	21.07.1994
F/ zwykle na okaziciela	brak	2 879 134	10	28 791	Wpłata	21.12.2007
Razem liczba sztuk akcji		4 318 701				
Razem kapitał zakładowy				43 187		

Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału. W trakcie bieżącego i poprzedniego roku obrotowego nie było zmian w kapitale zakładowym Spółki. Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 10,00 PLN i zostały w pełni opłacone.

Nota 29. KAPITAŁ ZAPASOWY

	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.
Kapitał zapasowy utworzony ponad wymaganą ustawowo minimalną wartość	21 365	20 055
Ustawowo wymagana wartość	14 396	14 396

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Z podziału zysku za rok poprzedni		1 310
RAZEM	35 761	35 761

Nota 30. NADWYŻKA ZE SPRZEDAŻY AKCJI POWYŻEJ CENY NOMINALNEJ

	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.
Nadwyżka wartości emisyjnej akcji powyżej ceny nominalnej	13 034	13 034
RAZEM	13 034	13 034

Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ceny nominalnej została utworzona w 2007 r. z nadwyżki wartości emisyjnej nad nominalną w kwocie 14 396 tys. zł, która została pomniejszona o koszty emisji akcji ujęte jako zmniejszenie kapitału zapasowego w kwocie 1 362 tys. zł.

Zgodnie z przepisami Kodeksu Spółek Handlowych kapitał ten nie podlega wypłacie w formie dywidendy dla Akcjonariuszy.

Nota 31. KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY

Na dzień 31.12.2018 r. oraz 31.12.2017 r. Spółka nie posiadała kapitału z aktualizacji wyceny.

Nota 32. NIEPODZIELONY WYNIK FINANSOWY ORAZ ZYSKI/STRATY AKTUARIALNE

Na dzień 31.12.2018 r. wystąpił niepodzielony wynik finansowy w wysokości 71 tys. zł w związku z wyceną przychodów według MSSF 15.

Straty aktuarialne wyniosły 1 153 tys. zł z uwzględnieniem podatku odroczonego.

Na dzień 31.12.2017 r. nie wystąpił niepodzielony wynik finansowy. Straty aktuarialne wyniosły 1.052 tys. zł z uwzględnieniem podatku odroczonego.

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, Spółka jest obowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w sprawozdaniu Spółki, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego. O użyciu kapitału zapasowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie; jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

Zwraca się uwagę, iż istnieje ograniczenie wynikające z umowy kredytowej z bankiem PKO BP S.A, o której mowa w nocy nr 34 KREDYTY, zobowiązującej Zarząd Spółki do nierekomendowania WZA wypłaty dywidendy w wysokości przekraczającej 50% zysku netto za rok obrotowy, za który zysk podlega podziałowi.

Nota 33. WARTOŚĆ KSIĘGOWA I ROZWODNIONA WARTOŚĆ KSIĘGOWA NA JEDNĄ AKCJĘ.

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe) przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

Działalność kontynuowana

Wyliczenie zysku (straty) netto na jedną akcję przypadający na akcjonariuszy Spółki zostało oparte na następujących informacjach:

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Wyliczenie zysku/ straty na jedną akcję zostało oparte na następujących informacjach:	Okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2018	Okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2017
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	69	1 080
Zysk (strata) na działalności zaniechanej		
Zysk (strata) wykazana dla potrzeb wyliczenia wartości podstawowego i rozwodnionego zysku przypadającego na jedną akcję	69	1 080

Liczba wyemitowanych akcji

	2018	2017
Średnia ważona liczba akcji wykazana dla potrzeb wyliczenia wartości podstawowego zysku (rozwodnionego zysku) na jedną akcję w szt.	4 318 701	4 318 701
Zysk (strata) netto na jedną akcję (w zł)	0,02	0,25
Rozwodniony Zysk (strata) netto na jedną akcję (w zł)	0,02	0,25

Na dzień 31.12.2018 r. oraz 31.12.2017 r. w Spółce nie występują instrumenty rozwdniające.

Nota 34. KREDYTY

	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.
Kredyty w rachunku bieżącym	15 371	12 888
Kredyt obrotowy	2 500	
Kredyt inwestycyjny	5 400	8 000
Suma kredytów i pożyczek, w tym:	23 271	20 888
- długoterminowe	-	5 400
- krótkoterminowe	23 271	15 488

	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.
Płatne na żądanie lub w okresie do 1 roku	20 271	15 488
W okresie od 1 do 5 lat	3 000*	5 400
Powyżej 5 lat	-	-
Suma kredytów i pożyczek	23 271	20 88

*Kredyt inwestycyjny w bilansie zaprezentowano jako zobowiązanie krótkoterminowe z uwagi na niespełnienie kowenantu

Na dzień 31.12.2018 r. Spółka posiada zadłużenie z tytułu kredytów w wysokości 23.271 tys. zł i obejmuje ono kredyt w rachunku bieżącym na 15.371 tys. zł, kredyt obrotowy na 2.500 tys. zł oraz kredyt inwestycyjny w wysokości 5.400 tys. zł zaciągnięty na budowę hali.

W dniu 21.05.2018 roku Spółka zawarła umowę o kredyt obrotowy na realizację kontraktu w kwocie 2.500 tys. zł., z mBank S.A. z siedzibą w Warszawie. Umowa została zawarta na warunkach finansowych Wibor1M + marża banku. Okres spłaty kredytu przypada na dzień 20.05.2019 r. Zabezpieczenie kredytu stanowi weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową oraz cesja należności z kontraktu. Zadłużenie z tytułu ww. kredytu na dzień 31.12.2018 r. wynosiło 2.500 tys. zł.

Dnia 24.05.2018 roku Spółka podpisała z HSBC Bank Polska S.A. aneks nr 19 do umowy z dnia 14.10.2009 r. o udzielenie kredytu w rachunku bieżącym, gwarancji i akredytyw do wysokości 6.000 tys. EUR. Emitent może wykorzystywać niniejszy limit w następujący sposób:

- na gwarancje bankowe do wysokości 6.000 tys. EUR,
- kredyt w rachunku bieżącym do wysokości 1.000 tys. EUR.

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Oprocentowanie kredytu w rachunku bieżącym zostało ustalone w oparciu o stawkę EURIBOR 1M + marża bankowa. Prowizje bankowe zostały ustalone w oparciu o ceny rynkowe.

Zabezpieczenie umowy stanowią :

- cesje wierzytelności przysługujące Emitentowi z tytułu zawartych kontraktów handlowych,
- poddanie się egzekucji w trybie art.777 § 1 pkt. 5 Kodeksu Postępowania Cywilnego,
- pełnomocnictwo do rachunków bankowych Emitenta w banku.
- Zastaw rejestrowy na Karuzelowym Centrum Tokarskim KCI 600/800,
- Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej

Określono termin dostępności limitu na dzień 24.05.2019 r.

Zadłużenie z tytułu kredytu w rachunku bieżącym na dzień 31.12.2018 r. wynosiło 0 tys. EUR.

Kredyt w rachunku bieżącym zawarty z mBank S.A. w Warszawie – umowa nr 19/052/16/Z/VV z późniejszymi aneksami, do kwoty 2.000 tys. zł z terminem spłaty do dnia 31.08.2019 r.

- umowa została zawarta na warunkach finansowych WIBOR O/N + marża banku,
- prowizje od kredytu zostały ustalone w oparciu o ceny rynkowe,
- zabezpieczenie spłaty kredytu stanowią m.in.: weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową Emitenta oraz cesja wierzytelności z kontraktu.

Zadłużenie z tytułu ww. kredytu na dzień 31.12.2018 r. wynosiło 977 tys. zł.

Dnia 27.10.2017 roku Spółka zawarła aneks nr 18 do umowy o limit wierzytelności nr CRD/L/30025/09 z Raiffeisen Bank Polska S.A. do umowy o limit wierzytelności z dnia 29.07.2009 r.

Limit wierzytelności został ustalony na dotychczasowym poziomie 8.000 tys. zł, a okres wykorzystania limitu został wydłużony do dnia 15.02.2019 r.

Na podstawie niniejszego aneksu Emitent może wykorzystywać przedmiotowy limit na:

- a) gwarancje bankowe: przetargowe, zwrotu zaliczki, dobrego wykonania umowy, rękojmi, płatnicze oraz gwarancje mieszane; w ramach obowiązującego limitu będą wystawiane gwarancje do kwoty 8.000 tys. zł z terminem ważności do dnia 17.04.2020 r., natomiast gwarancje do kwoty 3.500 tys. zł z terminem ważności do dnia 15.04.2022 r.,
- b) walutowe transakcje terminowe do kwoty stanowiącej równowartość 2.000 tys. zł z terminem spłaty do 17.01.2020r,
- c) kredyt w rachunku bieżącym w kwocie 2.000 tys zł z okresem spłaty do dnia 15.02.2019 r.

Zadłużenie z tytułu kredytu w rachunku bieżącym na dzień 31.12.2018 r. wynosiło 168 tys. zł.

Kredyty i pożyczki – stan na 31.12.2018 r.

Nazwa banku /pożyczkodawcy i rodzaj kredytu/pożyczki	Kwota kredytu/pożyczki wg umowy [tys. PLN]	Zobowiązanie [tys. PLN]	Efektywna stopa procentowa %	Termin spłaty	Zabezpieczenia
PKO BP S.A – kredyt inwestycyjny	12 000	5 400	WIBOR 3M+ marża	20.03.2021	Hipoteka do wysokości 14 400 tys. zł. i cesja z ubezpieczenia
PKO BP S.A – limit kredytowy w rachunku bieżącym	15 000	14 226	WIBOR 1M+ marża	15.02.2020	Hipoteka do wysokości 18 000 tys. zł. i cesja z ubezpieczenia
mBank S.A. kredyt w rachunku bieżącym	2 000	977	WIBOR ON+ marża	31.08.2019	Cesja z kontraktu oraz weksel in blanco z deklaracją wekslową

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

mBank S.A. kredyt obrotowy	2 500	2 500	WIBOR 1M+ marża	20.05.2019	Cesja z kontraktu oraz weksel in blanco z deklaracją wekslową
HSBC Bank Polska S.A. kredyt w rachunku bieżącym	1 000 EUR	0	EURIBOR 1M+marża	24.05.2019	Cesja z kontraktów poddanie się egzekucji i pełnomocnictwo do rachunków
Raiffeisen Bank Polska S.A.	2 000	168	WIBOR 1M+ marża	15.02.2019	Cesja należności z kontraktów i weksel In blanco
RAZEM		23 271			

Kredyty i pożyczki – stan na 31.12.2017 r.

Nazwa banku /pożyczkodawcy i rodzaj kredytu/pożyczki	Kwota kredytu/pożyczki wg umowy [tys. PLN]	Zobowiązanie [tys. PLN]	Efektywna stopa procentowa %	Termin spłaty	Zabezpieczenia
PKO BP S.A – kredyt inwestycyjny	12 000	8 000	WIBOR 3M+ marża	20.03.2021	Hipoteka do wysokości 14 400 tys. zł. i cesja z ubezpieczenia
PKO BP S.A – limit kredytowy w rachunku bieżącym	15 000	11 179	WIBOR 1M+ marża	15.02.2020	Hipoteka do wysokości 18 000 tys. zł. i cesja z ubezpieczenia
mBank S.A. kredyt w rachunku bieżącym	2 000	1 709	WIBOR ON+ marża	31.08.2018	Cesja z kontraktu oraz weksel in blanco z deklaracją wekslową
HSBC Bank Polska S.A. kredyt w rachunku bieżącym	500 EUR	0	EURIBOR 1M+marża	25.05.2018	Cesja z kontraktów poddanie się egzekucji i pełnomocnictwo do rachunków
Raiffeisen Bank Polska S.A.	2 000	0	WIBOR 1M+ marża	15.02.2019	Cesja należności z kontraktów i weksel In blanco
RAZEM		20 888			

Struktura walutowa kredytów i pożyczek

	31.12.2018	31.12.2017
w walucie polskiej	23 271	20 888
w walutach obcych wg walut i po przeliczeniu na PLN	-	-
waluta – EUR	-	-
Kredyty i pożyczki ogółem	23 271	20 888

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

Warunki wynikające z umowy o kredyt inwestycyjny z dnia 21.03.2014 r. (COVENANTS)

Zgodnie z aneksem do umowy kredytu inwestycyjnego z dnia 21.08.2015 r., RAFAMET S.A. był zobowiązany do :

- a) Przeprowadzania średniomiesięcznych obrotów w walucie polskiej lub w walucie wymiennej, za pośrednictwem rachunków PKO BP SA, w wysokości nie niższej niż 50% wartości przychodów rocznych. Weryfikacja tego wskaźnika następuje kwartalnie.
- b) Realizacji transakcji wymiany walutowej oraz transakcji zabezpieczających za pośrednictwem PKO BP SA. Weryfikacja tego wskaźnika następuje co pół roku.
- c) Utrzymywania wskaźnika Pokrycia Obsługi Długu, wyznaczonego jako stosunek sumy zysku netto, amortyzacji i odsetek w stosunku do sumy płatności odsetkowej i kapitałowej (spłaty kapitału wynikające z umów kredytowych), na poziomie nie niższym niż 1,2, w całym okresie kredytowania. Weryfikacja tego wskaźnika następuje kwartalnie.
- d) Utrzymania wskaźnika Dług netto/EBITDA, liczonego jako stosunek zadłużenia finansowego netto (zadłużenie z tytułu kredytów, pożyczek, wyemitowanych instrumentów dłużnych, leasingu finansowego, bieżącej raty leasingu operacyjnego, bez zobowiązań z tytułu wyceny transakcji walutowych, pomniejszone o stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów) do EBITDA, na poziomie nie wyższym niż 3,5x. Weryfikacja tego wskaźnika następuje rocznie.

W przypadku niedotrzymania wymienionych warunków umowy marża banku zostanie podwyższona o 1,0 pkt procentowy od kolejnego okresu obrachunkowego. Ponadto w przypadku nie spełnienia warunków podanych w pkt c i/lub d, Bank ma prawo żądać dodatkowych zabezpieczeń lub może wypowiedzieć umowę. Wykonanie zobowiązania w kolejnym okresie po podwyższeniu marży powoduje, że Bank obniży marżę do poziomu obowiązującego w umowie.

Na dzień 31.12.2018 r. Spółka nie wypełnia postanowienia umów kredytowych.

Warunki wynikające z umowy o kredyt w ramach linii wielocelowej z dnia 17.02.2010 r. z późn. zm. (COVENANTS).

Z datą 21.08.2015 r. podpisano aneks do umowy o kredyt w ramach linii wielocelowej z dnia 17.02.2010 r. Zgodnie z aneksem do umowy RAFAMET S.A. był zobowiązany do :

- a) Przeprowadzania średniomiesięcznych obrotów w walucie polskiej lub w walucie wymiennej, za pośrednictwem rachunków PKO BP SA, w wysokości nie niższej niż 50% wartości przychodów rocznych. Weryfikacja tego wskaźnika miała następować kwartalnie.
- b) Realizacji transakcji wymiany walutowej oraz transakcji zabezpieczających za pośrednictwem PKO BP SA na poziomie nie niższym niż 50% łącznej wartości transakcji walutowych przeprowadzonych. Weryfikacja tego wskaźnika miała następować co pół roku.
- c) Utrzymywania w okresie kredytowania wskaźnika Dług netto/EBITDA, liczonego jako stosunek zadłużenia finansowego netto (zadłużenie z tytułu kredytów, pożyczek, wyemitowanych instrumentów dłużnych, leasingu finansowego, bieżącej raty leasingu operacyjnego, bez zobowiązań z tytułu wyceny transakcji walutowych, pomniejszone o stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów) do EBITDA (zysk z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację), na poziomie nie wyższym niż 3,5x. Wskaźnik będzie weryfikowany rocznie na podstawie danych jednostkowych.

W przypadku niedotrzymania wymienionych warunków umowy podanych w pkt a, b, i c marża banku miała zostać podwyższona o 1,0 pkt procentowy od kolejnego okresu obrachunkowego. Wykonanie zobowiązania w kolejnym okresie po podwyższeniu marży powodowałaby, że Bank obniży marżę do poziomu obowiązującego w umowie. Ponadto w przypadku pogorszenia się w ocenie PKO BP SA sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorcy Bank ma prawo żądać dodatkowego zabezpieczenia wierzycielskości.

PKO BP SA ma prawo wypowiedzieć Umowę w przypadku:

- a) Planowane do wypłaty kwoty zysku netto przypadające w okresie realizacji kredytu stanowią zagrożenia terminowości spłaty zobowiązania wobec PKO BP SA.
- b) Wysokość faktycznie dokonanej wypłaty zysku spowoduje zagrożenie terminowości spłaty zobowiązań wobec PKO BP SA.

Zgodnie z zapisami umowy kredytowej w przypadku naruszenia umowy kredytowej bank ma prawo żądania spłaty jakiegokolwiek zadłużenia przed pierwotnie ustalonym w Umowie terminem.

Na dzień 31.12.2018 r. Spółka nie wypełnia postanowienia umowy kredytowej.

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Spółka posiada informację z dnia 13.02.2019 roku od PKO BP, że Bank wyraził zgodę na odstąpienie od zastosowania sankcji za niespełnienie kowenantu Dług netto/EBITDA według stanu na dzień 31.12.2018 roku pod warunkiem nieprzekroczenia jego poziomu w wysokości 4,0 w oparciu o opublikowane/ ostateczne sprawozdanie finansowe za 2018 rok.

Spółka prezentuje w sprawozdaniu finansowym kredyt długoterminowy w wysokości 3.000 tys. zł w pozycji „kredyty krótkoterminowe”

Nota 35. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO

Ogólne warunki leasingu

Spółka użytkuje część maszyn, urządzeń oraz środków transportu w ramach leasingu finansowego a podatkowo –w ramach leasingu operacyjnego. Średni okres obowiązywania umowy leasingu wynosi 5 lat za wyjątkiem poz.3 gdzie podpisano umowę leasingu na 4 lata. Z postanowień zawartych umów nie wynikają dodatkowe ograniczenia.

Umowy leasingu według stanu na dzień 31.12.2018 r.:

L.p.	Data zawarcia umowy	Strona umowy	Przedmiot umowy	Warunki finansowe leasingu (stopa finansowa)	Istotne warunki umowy
1.	26.11.2014 r.	m Leasing sp. z o.o. Warszawa	4 suwnice z oprzyrządowaniem	EURIBOR 1M + marża	Umowa dopuszcza jej wydłużenie a po zakończeniu wykup
2.	10.12.2015 r.	m Leasing sp. z o.o. Warszawa	centrum frezarskie Multitec	WIBOR 1M + marża	Umowa dopuszcza po zakończeniu wykup
3.	13.09.2017 r.	Volkswagen Leasing sp. z o.o. Warszawa	3 samochody osobowe	WIBOR 1M + marża	Umowa dopuszcza po zakończeniu wykup
4.	30.11.2017 r.	Alior Leasing sp. z o.o. Wrocław	2 samochody osobowe	WIBOR 1M + marża	Umowa dopuszcza po zakończeniu wykup
5.	07.03.2018 r.	PKO Leasing S.A. Łódź	Wiertarko frezarka WFA3-200	WIBOR 1M + marża	Umowa dopuszcza po zakończeniu wykup
6.	29.11.2018 r.	Mercedes – Benz Leasing Polska Sp. z o.o. Warszawa	1 samochód osobowy	WIBOR 1M + marża	Umowa dopuszcza po zakończeniu wykup

W 2018 r. Spółka zawarła umowę leasingu zwrotnego na zakup wiertarko frezarki WFA3-200 oraz umowę leasingu na zakup samochodu osobowego.

W 2018 r. zakończyła się umowa leasingu zwrotnego tokarki karuzelowej KCI 250/320N oraz 3 samochodów osobowych. Tokarka i 2 samochody zostały wykupione na własność po cenie wykupu.

Umowy leasingu według stanu na dzień 31.12.2017 r.:

L.p.	Data zawarcia umowy	Strona umowy	Przedmiot umowy	Warunki finansowe leasingu (stopa finansowa)	Istotne warunki umowy
1.	10.12.2013 r.	Mercedes - Benz Leasing Polska sp. z o.o. Warszawa	samochód osobowy	WIBOR 1R + marża	Warunków przedłużenia brak, umowa dopuszcza po jej zakończeniu wykup oraz rozłożenie na raty wartości końcowej
2.	09.05.2013 r.	Millenium Leasing sp. z o.o. Warszawa	tokarka karuzelowa KCI 250/320N	WIBOR 1M + marża	Umowa dopuszcza jej wydłużenie a po zakończeniu wykup
3.	26.11.2014 r.	m Leasing sp. z o.o. Warszawa	4 suwnice z oprzyrządowaniem	EURIBOR 1M + marża	Umowa dopuszcza jej wydłużenie a po zakończeniu wykup

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

4.	07.09.2015 r.	Volkswagen Leasing sp. z o.o. Warszawa	2 samochody osobowe	WIBOR 1M + marża	Umowa dopuszcza po zakończeniu wykupu
5.	10.12.2015 r.	m Leasing sp. z o.o. Warszawa	centrum frezarskie Multitec	WIBOR 1M + marża	Umowa dopuszcza po zakończeniu wykupu
6.	13.09.2017 r.	Volkswagen Leasing sp. z o.o. Warszawa	3 samochody osobowe	WIBOR 1M + marża	Umowa dopuszcza po zakończeniu wykupu
7.	30.11.2017 r.	Alior Leasing sp z o.o. Wrocław	2 samochody osobowe	WIBOR 1M + marża	Umowa dopuszcza po zakończeniu wykupu

W 2017 r. Spółka zawarła umowy leasingu na zakup samochodów osobowych.

Wszystkie wymienione w tabeli umowy leasingu Emitent realizuje prawidłowo, zgodnie z zaciągniętymi zobowiązaniami. Wszystkie dotychczasowe raty zostały spłacone w terminie.

Zobowiązania z tytułu leasingu

Na dzień 31.12. 2018 r. oraz na dzień 31.12. 2017 r. przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu tych umów przedstawiają się następująco:

	Minimalne opłaty leasingowe	Minimalne opłaty leasingowe	Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych
	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.
Zobowiązania, z tytułu leasingu finansowego, wymagalne w ciągu:				
w ciągu jednego roku	3 008	1 818	2 805	1 714
od 1 do 5 lat	5 014	2 922	4 762	2 829
powyżej 5 lat				
RAZEM	8 022	4 740	7 567	4 543
Pomniejszone o koszty finansowe	455	197	-	-
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	7 567	4 543		

Przedmioty leasingu na dzień 31.12.2018 r.

Wyszczególnienie	W odniesieniu do grup aktywów				Razem
	Oprogramowanie komputerowe	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	
2 obrabiarki		8 237			8 237
6 samochodów			847		847
4 suwnice		2 502			2 502
Wartość bilansowa netto przedmiotów leasingu		10 739	847	-	11 586

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Przedmioty leasingu na dzień 31.12.2017 r.

Wyszczególnienie	W odniesieniu do grup aktywów				Razem
	Oprogramowanie komputerowe	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	
2 obrabiarki		6 955			6 955
8 samochodów			815		815
4 suwnice		2 730			2 730
Wartość bilansowa netto przedmiotów leasingu		10 500	159	-	10 500

Nota 36. INNE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE

Pozycja obejmuje zatrzymaną płatność wobec wykonawcy oddanej do użytkowania w 2015 r. Hali Montażu II tytułem zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.
Zobowiązania długoterminowe	96	96

Zabezpieczenie zgodnie z umową będzie zwalniane etapowo, tj.:

70% zabezpieczenia po upływie 36 miesięcy od dnia uzyskania pozwolenia na użytkowanie dla Inwestycji co stanowi wartość 225 tys. zł płatne według umowy do lutego 2018 r ale z uwagi na zgłoszone zastrzeżenia nie dokonano płatności.

15% zabezpieczenia po upływie 60 miesięcy od dnia uzyskania pozwolenia na użytkowanie dla Inwestycji co stanowi 48 tys. zł płatne do lutego 2020 r.,

15% zabezpieczenia w terminie 120 miesięcy od dnia podpisania Protokołu Końcowego co stanowi 48 tys. zł płatne do lutego 2025 r.

Nota 37. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

	31.12.2018	31.12.2017
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	12 996	13 982
Wobec jednostek powiązanych	24	1 460
Wobec jednostek pozostałych	12 972	12 522

Pozostałe zobowiązania

	31.12.2018	31.12.2017
zobowiązania z tytułu opłat środowiskowych	42	41
zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	1 457	1 443
zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych	361	517
zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	-	-
pozostałe zobowiązania budżetowe	11	7
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	1 277	1 230

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Pozostałe zobowiązania	263	489
Zobowiązania z tytułu nabycia udziałów	815	815
Zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych	23	29
Zobowiązania z tytułu zatrzymanej kaucji	225	225
zaliczki na dostawy	565	458
zobowiązania z tytułu kontraktów długoterminowych	1 858	2 288
zaliczki do kontraktów	13 155	12 559
Razem:	20 052	19 876

Analiza wymagalności zobowiązań z tytułu dostaw i usług

Przeterminowane zobowiązania z tytułu dostaw i usług	31.12.2018	31.12.2017
0-90	6 064	5 248
90-180	136	177
180-360	223	9
powyżej 360	90	12
Przeterminowane zobowiązania z tytułu dostaw i usług	6 513	5 446

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty	31.12.2018	31.12.2017
0-90	6 483	8 536
90-180		
180-360		
powyżej 360		
Przeterminowane zobowiązania z tytułu dostaw i usług	6 513	5 446
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	12 996	13 982

Pozostałe zobowiązania o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty	31.12.2018	31.12.2017
0-90	19 237	19 061
90-180		
180-360	815	815
powyżej 360		
Pozostałe zobowiązania o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty	20 052	19 876

Struktura walutowa zobowiązań krótkoterminowych bez kredytów

	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.
w walucie polskiej	15 533	17 675

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

w walutach obcych wg walut i po przeliczeniu na PLN	17 515	16 183
waluta – EUR	3 769	3 425
przeliczone na PLN	16 208	14 583
waluta – USD	1	487
przeliczone na PLN	2	1 506
waluta – AUD	472	30
przeliczone na PLN	1 294	84
waluta – CZK		
przeliczone na PLN		
waluta – GBP	2	2
przeliczone na PLN	10	10
Zobowiązania handlowe i pozostałe, ogółem	33 048	33 858

Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4.03.1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Spółka tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego oraz odpisu dla emerytów i rencistów.

Tabela poniżej przedstawia analitykę aktywów, zobowiązań, kosztów Funduszu oraz saldo netto.

	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.
Zwiększenie Funduszu z podziału zysku	44	80
Środki pieniężne na rachunkach bankowych i w kasie funduszu socjalnego	87	111
Zobowiązania z tytułu Funduszu	87	111
Saldo po skompensowaniu	-	-
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	464	463

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Nota 38. NAKŁADY INWESTYCYJNE

W 2018 na nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych zostały poniesione wydatki w wysokości 3.298 tys. zł.

W roku 2019 wydatki inwestycyjne wyniosą około 5.500 tys. zł. głównie na zakup , modernizację i kontynuację budowy obrabiarek do własnego parku maszynowego z zastrzeżeniem informacji podanej w raporcie bieżącym nr 24/2018 z dnia 21.12.2018 r. w sprawie podjęcia decyzji o rozpoczęciu studium wykonalności projektu inwestycyjnego dotyczącego budowy linii technologicznej. Szacowana wartość potencjalnej inwestycji może wynieść 70-120 mln zł w zależności od przyjętego wariantu skali inwestycji.

Nota 39. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Zobowiązanie warunkowe z tytułu:	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.	Zmiana (w tys. zł)
Poręczenie wekslowe do umowy leasingu spółki zależnej	2 000	2 000	-
Poręczenie gwarancji bankowej udzielonej spółce zależnej	732	732	-
Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych	9 382	7 422	1 960
Razem zobowiązania warunkowe	12 114	10 154	1 960

Zobowiązania warunkowe na dzień 31.12.2018 r. wzrosły o 1.960 tys. zł w stosunku do roku poprzedniego z tytułu wzrostu gwarancji bankowych udzielonych jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych.

Poręczenia

W dniu 11.05.2018 r. Spółka zawarła umowę ramową o udzielenie gwarancji kontaktowych w ramach limitu odnawialnego z Generali Towarzystwo Ubezpieczeń S.A z siedzibą w Warszawie w wysokości 2.000 tys. zł. Przedmiotem niniejszej umowy jest udzielanie przez ubezpieczyciela gwarancji :

- zapłaty wadium
- należytego wykonania kontraktu,
- należytego usunięcia wad i usterek,
- zwrotu zaliczki

Koszty i opłaty z tytułu wystawiania gwarancji zostały ustalone na poziomie cen rynkowych.

Dostępność limitu została ustalona na okres do dnia 10.05.2019 r.

Z tytułu udzielenia gwarancji Zobowiązany jest zobligowany do uiszczenia składki. Zabezpieczeniem udzielonej gwarancji stanowią weksle własne z deklaracjami wekslowymi.

Udzielone poręczenia dotyczą spółki zależnej Odlewnia RAFAMET sp. z o.o.

Na dzień 31.12.2018 r. Spółka posiadała zobowiązania warunkowe w spółce zależnej z tytułu poręczenia weksla stanowiącego zabezpieczenie zobowiązania spółki zależnej z tytułu leasingu w wysokości 2.000 tys. zł.

Pozostało zaangażowanie z tytułu udzielonego poręczenia dla spółki zależnej, która dnia 06.08.2015r. podpisała z Bankiem PKO BP S.A. umowę o udzielenie gwarancji bankowej do kwoty 731,5 tys. zł. Gwarancja ta stanowi zabezpieczenie spłaty pożyczki w WFOŚ i GW w Katowicach zaciągniętej przez spółkę zależną.

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Poniżej przedstawiono tabelę charakteryzującą zadłużenie pośrednie i warunkowe wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r.

L.P.	BENEFICJENT / KRAJ	RODZAJ GWARANCJI	KWOTA w tys. (zł)	TERMIN WAŻN.	ZABEZPIECZENIE
1.	GUANGZU Metro/Chiny L8	regwarancja dobrego wykonania kontraktu	210	14.04.2019r.	cesja globalna z kontraktów
2.	GUANGZU Metro/Chiny L14	regwarancja dobrego wykonania kontraktu	395	14.01.2019	cesja globalna z kontraktów
3.	Siemens Malaysia Sdn/Malezja	regwarancja dobrego wykonania kontraktu	247	14.08.2019r.	cesja globalna z kontraktów
4.	Switch Means/Tajwan	gwarancja dobrego wykonania	475	30.09.2020r.	cesja globalna z kontraktów
5.	AKKOL/Turcja	gwarancja dobrego wykonania	279	29.01.2020	cesja globalna z kontraktów
6.	Przewozy Regionalne Warszawa/Kędzierzyn Koźle	gwarancja dobrego wykonania i rękojmi	84	15.07.2021r.	cesja globalna z kontraktów
7.	HAL/Indie	gwarancja dobrego wykonania	151	19.06.2019r.	cesja globalna z kontraktów
8.	MPK Wrocław	gwarancja przetargowa	60	11.02.2019	cesja globalna z kontraktów
9.	SAR/Arabia Saudyjska	regwarancja przetargowa	149	13.02.2019r.	cesja globalna z kontraktów
10.	Colas Rail/Egipt	gwarancja należytego wykonania	423	14.11.2019r	cesja globalna z kontraktów
11.	Colas Rail/Egipt	gwarancja należytego wykonania	274	13.11.2019r	cesja globalna z kontraktów
12.	Colas Rail/Egipt	gwarancja redukcyjna	423	30.04.2022r	cesja globalna z kontraktów
13.	Colas Rail/Egipt	gwarancja redukcyjna	274	30.04.2022r	cesja globalna z kontraktów
14.	PKP Intercity	gwarancja dobrego wykon kontraktu i rękojmi	369	30.03.2022r.	cesja globalna z kontraktów
15.	Israel Railways/Izrael	gwarancja zwrotu zaliczki	0	31.05.2019	cesja globalna z kontraktów
16.	Przewozy Regionalne	gwarancja należytego wykonania	21	01.11.2020r.	weksle in blanco
17.	ZARMEN FPA	gwarancja należytego wykonania	659	07.10.2021 r.	cesja globalna z kontraktów
18.	FARAB International/ZEA	gwarancja dobrego wykonania i usunięcia wad	470	30.06.2019r.	linia wielocelowa
19.	Metro Warszawskie Sp. z o.o.	gwarancja dobrego wykonania i usunięcia wad	12	30.01.2019r.	weksle in blanco
20.	CRRC Qingdao/Chiny	gwarancja dobrego wykonania i usunięcia wad	876	01.02.2019r.	cesja globalna z kontraktów
21.	Project Build General/Arabia Saudyjska	regwarancja dobrego wykonania kontraktu	366	30.11.2019r.	cesja globalna z kontraktów

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego
stanowią jego integralną część

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

22.	Mazon M Al.-Saeed/Arabia Saudyjska	gwarancja dobrego wykonania	507	30.11.2019	cesja globalna z kontraktów
23.	GULERMAK/Turcja	regwarancja dobrego wykonania	200	14.03.2019r.	cesja globalna z kontraktów
24.	GULERMAK/Turcja	regwarancja dobrego wykonania	200	14.03.2019r.	cesja globalna z kontraktów
25.	deNB Mechelem/Belgia	gwarancja dobrego wykonania	223	31.01.2021r.	cesja globalna z kontraktów
26.	PKP CARGOTABOR	gwarancja dobrego wykonania i rękojmi	24	30.07.2019r.	cesja globalna z kontraktów
27.	Delhi Metro Rail/Indie	regwarancja przetargowa	29	30.06.2019r	cesja globalna z kontraktów
28.	SNCB Belgia	gwarancja dobrego wykonania	264	21.02.2021	cesja globalna z kontraktów
29.	POSCO Engineering/Korea Południowa	gwarancja dobrego wykonania i usunięcia wad	318	08.02.2021r.	cesja globalna z kontraktów
30.	GULERMAK/Turcja	regwarancja dobrego wykonania	221	14.09.2019r.	cesja globalna z kontraktów
31.	SINOCHEM INTER/Chiny	gwarancja dobrego wykonania	450	10,04,2019r.	cesja globalna z kontraktów
32.	SNCB Belgia	gwarancja dobrego wykonania	36	30.07.2020r.	cesja globalna z kontraktów
33.	Tata Steel Limited/Indie	regwarancja dobrego wykonania	48	15.05.2019r.	cesja globalna z kontraktów
	RAZEM		9 382		

Poniżej przedstawiono tabelę charakteryzującą zadłużenie pośrednie i warunkowe wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r.

L.P.	BENEFICJENT / KRAJ	RODZAJ GWARANCJI	KWOTA w tys. (zł)	TERMIN WAŻN.	ZABEZPIECZENIE
1.	GUANGZU Metro/Chiny L8	regwarancja dobrego wykonania kontraktu	204	14.10.2018r.	cesja globalna z kontraktów
2.	GUANGZU Metro/Chiny L4	regwarancja dobrego wykonania kontraktu	207	14.01.2018	cesja globalna z kontraktów
3.	GUANGZU Metro/Chiny L14	regwarancja dobrego wykonania kontraktu	383	14.07.2018	cesja globalna z kontraktów
4.	GUANGZU Metro/Chiny L21	regwarancja dobrego wykonania kontraktu	209	14.01.2018	cesja globalna z kontraktów
5.	GUANGZU Metro/Chiny L13	regwarancja dobrego wykonania kontraktu	204	14.01.2018	cesja globalna z kontraktów
6.	ONCF/Maroco	regwarancja dobrego wykonania kontraktu	123	bezterminowo	kaucja
7.	Siemens Malaysia Sdn/Malezja	regwarancja dobrego wykonania kontraktu	240	14.08.2019r.	cesja globalna z kontraktów
8.	OFFICE NATIONAL/Maroco	regwarancja dobrego wykonania kontraktu	89	bezterminowo	kaucja

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego
stanowią jego integralną część

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

9.	SRI LANKA RAILWAYS/Sri Lanka	regwarancja przetargowa	56	07.01.2018r.	cesja globalna z kontraktów
10.	Przewozy Regionalne Warszawa/Kędzierzyn Koźle	gwarancja dobrego wykonania i rękojmi	280	15.07.2021r.	cesja globalna z kontraktów
11.	Przewozy Regionalne Warszawa`	gwarancja przetargowa	55	05.03.2018r.	weksle in blanco
12.	GUOXIN Tendering Grup/Chiny	gwarancja przetargowa	104	17.08.2018r.	cesja globalna z kontraktów
13.	GUOXIN Tendering Grup/Chiny	gwarancja przetargowa	104	04.07.2018	cesja globalna z kontraktów
14.	PKP Intercity	gwarancja przetargowa	50	31.01.2018r.	weksle in blanco
15.	S-Bahn Berlin	gwarancja dobrego wykon kontraktu i rękojmi	398	20.04.2018r.	cesja globalna z kontraktów
16.	FARAB International/ZEA	gwarancja dobrego wykonania i usunięcia wad	456	30.06.2019r.	linia wielocelowa
17.	Metro Warszawskie Sp. z o.o.	gwarancja dobrego wykonania i usunięcia wad	12	30.01.2019r.	weksle in blanco
18.	ALSTOM TRANSPORT/Arabia Saudyjska	regwarancja dobrego wykonania kontraktu	490	14.11.2018r.	cesja globalna z kontraktów
19.	CRRC Qingdao/Chiny	gwarancja dobrego wykonania i usunięcia wad	849	01.02.2019r.	cesja globalna z kontraktów
20.	GULERMAK/Turcja	regwarancja dobrego wykonania kontraktu	99	14.09.2018r.	cesja globalna z kontraktów
21.	Mazon M Al.-Saeed/Arabia saudyjska	gwarancja dobrego wykonania	492	30.11.2019	cesja globalna z kontraktów
22.	GULERMAK/Turcja	regwarancja dobrego wykonania	194	14.03.2019r.	cesja globalna z kontraktów
23.	GULERMAK/Turcja	regwarancja dobrego wykonania	194	14.03.2019r.	cesja globalna z kontraktów
24.	SINOCHEM INTER/Chiny	gwarancja przetargowa	92	22.01.2018r.	cesja globalna z kontraktów
25.	PKP CARGOTABOR	gwarancja dobrego wykonania i rękojmi	24	30.07.2019r.	cesja globalna z kontraktów
26.	KOLKATAMETRO RAIL/Indie	regwarancja przetargowa	37	26.03.2018r.	cesja globalna z kontraktów
27.	SNCB Belgia	gwarancja dobrego wykonania	256	21.02.2021	cesja globalna z kontraktów
28.	POSCO Engineering/Korea Południowa	gwarancja dobrego wykonania i usunięcia wad	308	08.02.2021r.	cesja globalna z kontraktów
29.	GULERMAK/Turcja	regwarancja dobrego wykonania	214	14.09.2019r.	cesja globalna z kontraktów
30.	SINOCHEM INTER/Chiny	gwarancja dobrego wykonania	437	10.04.2019r.	cesja globalna z kontraktów
31.	SNCB Belgia	gwarancja dobrego wykonania	35	30.07.2020r.	cesja globalna z kontraktów
32.	HAL/Indie	regwarancja depozytowa	73	28.02.2018r.	cesja globalna z kontraktów
33.	MTR Corporation / Australia	regwarancja dobrego wykonania kontraktu	454	13.08.2018 r.	cesja globalna z kontraktów
	RAZEM		7 422		

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego
stanowią jego integralną część

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Nota 40. REZERWY I ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe z tytułu świadczeń pracowniczych	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.	Zmiana 2018 r.
Rezerwa na odprawy emerytalne i podobne	2 064	2 131	(67)
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	5 958	5 844	114
Rozliczenia międzyokresowe bierne z tytułu niewykorzystane urlopów - krótkoterminowe	500	662	(162)
Razem rezerwy i rozliczenia międzyokresowe z tytułu świadczeń pracowniczych, w tym:	8 522	8 637	(115)
- długoterminowe	6 881	6 906	(26)
- krótkoterminowe	1 641	1 731	(89)

Jednostka wypłaca pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy. W związku z tym Spółka na podstawie wyceny dokonanej przez profesjonalną firmę aktuariálną tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych. Kwotę tej rezerwy oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli:

Główne założenia przyjęte przez aktuariusza na dzień bilansowy do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.
Stopa dyskontowa (%)	2,9%	3,2%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	1,7% w 2019; 0% dalej	1,7% w 2018; 0% dalej

Zmiany w stanie zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.
Wartość bieżąca zobowiązania na początek okresu	2 131	2 273
Koszty bieżącego zatrudnienia	65	63
Koszty odsetek	57	62
Koszty przeszłego zatrudnienia	0	0
(Zyski) straty aktuarialne	124	163
Wyplacone świadczenia	(313)	(430)
Wartość bieżąca zobowiązania na koniec okresu sprawozdawczego	2 064	2 131

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Zmiana stanu rezerw i rozliczenia międzyokresowe z tytułu świadczeń pracowniczych

	Rezerwy na odprawy emerytalne i podobne	Rezerwy na nagrody jubileuszowe	Rozliczenia międzyokresowe bierne z tytułu niewykorzystanych urlopów	Rozliczenia międzyokresowe bierne z tytułu premii	Ogółem
Na dzień 1.01.2018 r.	2 131	5 844	662		8 637
Utworzenie rezerwy	17	157	925		1 099
Rozwiązanie rezerw			662		662
Wykorzystanie rezerw	84	43	425		552
Na dzień 31.12.2018 r., w tym:	2 064	5 958	500		8 522
- długoterminowe	1 794	5 086			6 880
- krótkoterminowe	270	872	500		1 642
Na dzień 1.01.2017 r.	2 273	5 797	618	195	8 883
Utworzenie rezerwy	288	740	724		1 752
Rozwiązanie rezerw			100		100
Wykorzystanie rezerw	430	693	580	195	1 898
Na dzień 31.12.2017 r., w tym:	2 131	5 844	662	0	8 637
- długoterminowe	1 777	5 129			6 906
- krótkoterminowe	354	715	662		1 731

Nota 41. POZOSTAŁE REZERWY I ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE BIERNE

	RAZEM	Rezerwy na naprawy gwarancyjne	Inne – rezerwy na koszty do poniesienia w trakcie montażu	Inne - rezerwy prowizje	Inne – rezerwy na koszty
Na dzień 1.01.2018 r.	2 677	200	914	1 461	102
Utworzone w ciągu roku obrotowego	1 391	70	131	1 190	-
Wykorzystane	1 900	100	1 021	678	101
Rozwiązania	1				1
Na dzień 31.12.2018 r.	2 167	170	24	1 973	-
- krótkoterminowe	2 167	170	24	1 973	-
- długoterminowe		-		-	
Na dzień 1.01.2017 r.	2 349	280		2 069	
Utworzone w ciągu roku obrotowego	3 143	100	914	2 027	102
Wykorzystane	2 715	80		2 635	
Rozwiązania	100	100			
Na dzień 31.12.2017 r.	2 677	200	914	1 461	102
- krótkoterminowe	2 677	200	914	1 461	102
- długoterminowe		-		-	

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Zmiana stanu pozostałych rezerw i rozliczeń międzyokresowych biernych

	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.	Zmiana 2018 r.
Naprawy gwarancyjne/ serwis profilaktyczny	170	200	(30)
Prowizje	1 973	1 461	512
Pozostałe koszty do poniesienie w trakcie montażu	24	914	(890)
Inne	-	102	(102)
Razem	2 167	2 677	(510)

Rezerwa na naprawy gwarancyjne

Spółka tworzy rezerwę na koszty przewidywanych napraw gwarancyjnych w oparciu o poziom napraw gwarancyjnych w latach ubiegłych. Przewiduje się, że większość tych kosztów zostanie poniesiona w następnym roku obrotowym. Założenia zastosowane do obliczenia rezerwy na naprawy gwarancyjne oparte zostały na bieżących poziomach sprzedaży i 2 letnim okresie gwarancyjnym na wszystkie sprzedane produkty. Na dzień 31.12.2018 r. Spółka oszacowała wartość rezerw na gwarancje na poziomie niższym aniżeli w 2017 r. Wynika to z asortymentu sprzedanych maszyn, który był mniej skomplikowany produkcyjnie i mniej awaryjny.

Rezerwa na prowizje

Pozycja obejmuje przede wszystkim rezerwę na prowizję dotyczącą pośrednictwa w sprzedaży maszyn.

Nota 42. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

Spółka RAFAMET S.A. z uwagi na charakter prowadzonej działalności, narażona jest na ryzyko. Główne rodzaje ryzyka finansowego obejmują:

- ryzyko stopy procentowej,
- ryzyko walutowe,
- ryzyko cen towarów,
- ryzyko kredytowe,
- ryzyko związane z płynnością.

Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka. Zasady te zostały w skrócie omówione poniżej. Spółka monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych.

Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Spółki na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim długoterminowych zobowiązań finansowych.

Spółka wykorzystuje zewnętrzne finansowanie o oprocentowaniu zmiennym. W 2018 r. Spółka korzystała z kredytu inwestycyjnego, kredytu w rachunku bieżącym, kredyty obrotowego oraz z leasingu co wpłynęło na zwiększenie zewnętrznego finansowania.

Ryzyko walutowe

Spółka RAFAMET S.A. narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych kontraktów głównie EUR. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania sprzedaży lub zakupów w walutach innych niż jej waluta wyceny.

Wysoki udział sprzedaży eksportowej w przychodach Spółki (około 75-90%) generuje wysokie ryzyko kursowe, szczególnie istotne w przypadku kontraktów zawartych na dłuższe okresy czasu.

Na ograniczenie ryzyka kursowego wpływa realizacja zakupów komponentów i materiałów w walutach sprzedaży wyrobów gotowych. Materiały importowane lub wyrażone w walucie stanowią ok.30% materiałów stosowanych w produkcji.

Spółka prowadzi politykę w zakresie zabezpieczenia ryzyka kursowego. Strategia zabezpieczeń zmian kursowych realizowana jest poprzez bilansowanie wydatków walutowych (import) z wpływami walutowymi (eksport) oraz

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

poprzez zabezpieczanie pozostałej ekspozycji walutowej narażonej na ryzyko niekorzystnych zmian kursowych poprzez możliwość zawierania terminowych transakcji walutowych typu forward.

Ryzyko cen materiałów

Produkcja Spółki ma charakter materiałochłonny, a udział wyrobów hutniczych i komponentów w postaci części maszyn i urządzeń elektrotechnicznych w kosztach produkcji jest wysoki. Dlatego wzrost cen materiałów zaopatrzeniowych w istotny sposób może wpływać na ryzyko wzrostu kosztów produkcji i kształtowania się rentowności sprzedaży.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe RAFAMET S.A. jest ściśle związane z działalnością podstawową Spółki. Klienci poddawani są wstępnej weryfikacji i zobowiązani są do przedstawienia zabezpieczeń finansowych w postaci zaliczek oraz otwieranych akredytyw bankowych. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Spółki na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczne.

Ryzyko związane z płynnością

Spółka monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/ zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Spółki jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak umowy leasingu finansowego oraz kredyt kupiecki.

W 2018r. i w latach poprzednich Spółka nie posiadała problemów z utrzymaniem płynności finansowej. Pomimo obniżenia się wartości wskaźników płynności ich poziom w dalszym ciągu świadczy, że Spółka ma zdolność do regulowania zobowiązań bieżących.

W poniższej tabeli została zaprezentowana analiza porównawcza podstawowych wskaźników płynności za okres 2018-2017:

Lp.	Rodzaj wskaźnika płynności	2018 r.	2017 r.	Optymalna wartość
1.	Wskaźnik płynności I*	1,53	1,63	1,3-2,0
2.	Wskaźnik płynności II**	1,35	1,40	1,00

* Do kalkulacji wskaźnika płynności I użyto następującego wzoru

Aktywa obrotowe

Zobowiązania krótkoterminowe pomniejszone o krótkoterminowe rezerwy i rozliczenia międzyokresowe z tytułu świadczeń pracowniczych, Pozostałe rezerwy i rozliczenia międzyokresowe bierne oraz Inne rozliczenia międzyokresowe

** Do kalkulacji wskaźnika płynności II użyto następującego wzoru

Aktywa obrotowe - Zapasy

Zobowiązania krótkoterminowe pomniejszone o krótkoterminowe rezerwy i rozliczenia międzyokresowe z tytułu świadczeń pracowniczych, Pozostałe rezerwy i rozliczenia międzyokresowe bierne oraz Inne rozliczenia międzyokresowe

Zobowiązania finansowe Spółki na dzień 31.12.2018 r. oraz na dzień 31.12.2017 r. wg daty zapadalności zaprezentowane są w nocie 44.

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Nota 43. INFORMACJA O INSTRUMENTACH FINANSOWYCH

a) Instrumenty pochodne

Na dzień 31.12.2018 roku. Spółka posiada 1 umowę typu forward na dostawę 2.000 tys. EUR. Wycena tych transakcji była ujemna i wyniosła (-) 28,9 tys. zł.

Data zawarcia	Bank	Wartość w tys. EUR	Data rozliczenia	Kurs transakcyjny	Kwota tys. zł	Wycena na dzień 31.12.18 tys. zł	Różnice kursowe w tys. zł
07.05.2018	Raiffeisen BP S.A.	2 000	29.04.2019	4,3160	8 632,0	8 603,1	(28,9)
RAZEM		2 000			8 632,0	8 603,1	(28,9)

Dnia 20.12. 2018 roku Spółka zamknęła 2 kontrakty terminowe, zawarte z PKO BP S.A. poprzez rozliczenie ceny i uzyskała przychód finansowy w wysokości 165,7 tys. zł.

Data zawarcia	Bank	Wartość w tys. EUR	Data rozliczenia	Kurs transakcyjny	Kwota tys. zł	Kurs z dnia realizacji	Zamknięcie transakcji w tys. zł
18.05.2018	PKO BP SA	1 100	20.12.2018	4,3450	4 779,5	4,288	4 716,8
28.06.2018	PKO BP SA	900	20.12.2018	4,4025	3 962,2	4,288	3 859,2
RAZEM		2 000			8 741,7		8 576,0

b) Pozostałe instrumenty finansowe

Spółka korzysta z innych instrumentów finansowych obejmujących: kredyty, umowy leasingu finansowego z opcją zakupu, środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Spółki.

Spółka posiada też takie instrumenty finansowe jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych

Według oceny Spółki wartość godziwa środków pieniężnych, krótkoterminowych lokat, należności z tytułu dostaw i usług, zobowiązań z tytułu dostaw i usług, kredytów w rachunku bieżącym oraz pozostałych zobowiązań krótkoterminowych nie odbiega od wartości bilansowych głównie ze względu na krótki termin zapadalności.

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat/ sprawozdaniu z całkowitych dochodów w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Rok zakończony 31.12.2018 r.

	<i>Przychody/ (koszty) z tytułu odsetek</i>	<i>Zyski/ (straty) z tytułu różnic kursowych</i>	<i>Rozwiązanie/ (utworzenie) odpisów aktualizujących</i>	<i>Zyski/ (straty) z tytułu wyceny</i>	<i>Zyski/ (straty) ze sprzedaży instrumentów finansowych</i>	<i>Pozostałe</i>
<i>Aktywa finansowe</i>						
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	1	-418	-67	741		

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Pożyczki	100					
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	0	-93			94	
RAZEM	101	-511		-67	835	
	<i>Przychody/ (koszty) z tytułu odsetek</i>	<i>Zyski/ (straty) z tytułu różnic kursowych</i>	<i>Rozwiązanie/ (utworzenie) odpisów aktualizujących</i>	<i>Zyski/ (straty) z tytułu wyceny</i>	<i>Zyski/ (straty) ze sprzedaży instrumentów finansowych</i>	<i>Pozostałe</i>
<i>Zobowiązania finansowe</i>					-29	166
<i>Zobowiązania z tytułu dostaw oraz pozostałe finansowe</i>	-13	-15		-9		
Kredyty	-890					
Zobowiązania z tytułu leasingu	-227			-17		
RAZEM	-1 130	-15	0	-55	166	

Rok zakończony 31.12.2017 r.

	<i>Przychody/ (koszty) z tytułu odsetek</i>	<i>Zyski/ (straty) z tytułu różnic kursowych</i>	<i>Rozwiązanie/ (utworzenie) odpisów aktualizujących</i>	<i>Zyski/ (straty) z tytułu wyceny</i>	<i>Zyski/ (straty) ze sprzedaży instrumentów finansowych</i>	<i>Pozostałe</i>
<i>Aktywa finansowe</i>						
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	4	-367	60	-1 068		
Pożyczki	67					
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1	-132		-142		
RAZEM	72	-499	60	-1 210		

	<i>Przychody/ (koszty) z tytułu odsetek</i>	<i>Zyski/ (straty) z tytułu różnic kursowych</i>	<i>Rozwiązanie/ (utworzenie) odpisów aktualizujących</i>	<i>Zyski/ (straty) z tytułu wyceny</i>	<i>Zyski/ (straty) ze sprzedaży instrumentów finansowych</i>	<i>Pozostałe</i>
<i>Zobowiązania finansowe</i>						
<i>Zobowiązania z tytułu dostaw oraz pozostałe finansowe</i>	-22	33		327		
Kredyty	-770					
Zobowiązania z tytułu leasingu	-139			138		
RAZEM	-931	33	0	465		

Ryzyko stopy procentowej

W poniższej tabeli przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Spółki narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe.

2018 r.	< 1 roku	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4- 5 lat	Powyżej 5 lat	Ogółem
Oprocentowanie stałe							

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Oprocentowanie zmienne							
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i forwardów	2 834	1 778	1 311	1 274	399		7 596
Kredyt inwestycyjny	2 400	2 400*	600*				5 400
Kredyt obrotowy	2 500						2 500
Kredyt w rachunku bieżącym	15 371						15 371

2017 r.	< 1 roku	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4- 5 lat	Powyżej 5 lat	Ogółem
Oprocentowanie stałe							
Oprocentowanie zmienne							
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	1 714	1 752	719	358			4 543
Kredyt inwestycyjny	2 600	2 400	2 400	600			8 000
Kredyt w rachunku bieżącym	12 888						12 88

* Kredyt inwestycyjny długoterminowy zaprezentowano w sprawozdaniu finansowym jako krótkoterminowy

Oprocentowanie instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu jest aktualizowane w okresach poniżej jednego roku. Odsetki od instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu są stałe przez cały okres do upływu terminu zapadalności/wymagalności tych instrumentów. Pozostałe instrumenty finansowe Spółki, które nie zostały ujęte w powyższych tabelach, nie są oprocentowane i w związku z tym nie podlegają ryzyku stopy procentowej.

Nota 44. ANALIZA WRAŻLIWOŚCI

Działalność Spółki wiąże się z ekspozycją na ryzyko finansowe zmian kursów walut i stóp procentowych. Stopień wrażliwości Spółki na 10-proc. wzrost i spadek kursu wymiany PLN na waluty obce przedstawiony jest w poniższej tabeli. 10% to stopa wrażliwości wykorzystywana w wewnętrznych raportach dotyczących ryzyka walutowego. Analiza wrażliwości obejmuje nierozliczone pozycje denominowane w walutach obcych. Wartość dodatnia poniższej tabeli wskazuje wzrost zysku i zwiększenie kapitału własnego towarzyszące wzmocnieniu się kursu wymiany PLN na waluty obce o 10%. W przypadku 10-proc.osłabienia PLN w stosunku do danej waluty obcej wartość ta byłaby ujemna, a wpływ na zysk i kapitały własne byłby odwrotny.

Wrażliwość instrumentów finansowych na ryzyko walutowe obliczono jako różnicę pomiędzy pierwotną wartością księgową instrumentów finansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych) a ich potencjalną wartością księgową przy założonych wzrostach/spadkach kursów walut. Wrażliwość Spółki na ryzyko walutowe wzrosło w bieżącym okresie.

Narażenie Spółki na ryzyko stopy procentowej związane jest z aktywami i zobowiązaniami finansowymi. Wrażliwość instrumentów finansowych na ryzyko stóp procentowych obliczono jako iloczyn salda pozycji księgowych wrażliwych na stopy procentowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych) oraz adekwatnego odchylenia stopy procentowej. Potencjalnie możliwe zmiany w zakresie ryzyka rynkowego Grupa oszacowała następująco:

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego
stanowią jego integralną część

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

1% zmiana w zakresie stopy procentowej PLN (wzrost lub spadek stopy procentowej),
1% zmiana w zakresie stopy procentowej USD (wzrost lub spadek stopy procentowej),
1% zmiana w zakresie stopy procentowej EUR (wzrost lub spadek stopy procentowej).
Wrażliwość Spółki na ryzyko stopy procentowej wzrosło w bieżącym okresie.

Poniżej ustalone wartości ustalone zostały w ujęciu rocznym.

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

AKTYWA ORAZ ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE NARAŻONE NA RYZYKO WALUTOWE

	Nota	Wartość wyrażona w walucie (w tys.):					Wartość po przeliczeniu
		EUR	USD	CZK	AUD	GBP	
Stan na 31.12.2018 r. BZ							
<i>Aktywa finansowe (+):</i>							
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe		5 999	22		168		25 572
Należności kontraktowe nie pokryte zaliczką		6 919		-			28 899
Pozostałe aktywa finansowe							
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		111	11	7	479		1 738
<i>Zobowiązania finansowe (-):</i>							
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne							-
Leasing finansowy		(233)					(1 033)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe		(657)			(472)	(2)	(4 217)
Ekspozycja na ryzyko walutowe razem		12 139	33	7	175	(2)	50 959
Stan na 31.12.2017 r.							
<i>Aktywa finansowe (+):</i>							
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe		5 681	22	119	1 010		25 798
Należności kontraktowe nie pokryte zaliczką		3 611	17	-			14 699
Pozostałe aktywa finansowe							
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		1 221	46	17	1		5 112
<i>Zobowiązania finansowe (-):</i>							
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne							-
Leasing finansowy		(348)					(1 500)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe		(1 183)			29	2	(5 085)
Ekspozycja na ryzyko walutowe razem		8 982	85	136	1 040	2	39 025

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

ANALIZA WRAŻLIWOŚCI NA RYZYKO WALUTOWE

	Wahania kursu	Wpływ na wynik finansowy:					Wpływ na inne dochody całkowite:		
		EUR	USD	CZK	AUD/GBP	razem	EUR	USD	razem
Stan na 31.12.2018 r. BZ									
Wzrost kursu walutowego	10%	4 088	10		30/(1)	4 128			--
Spadek kursu walutowego	-10%	(4 088)	(10)		(30)/1	(4 128)			-
Stan na 31.12.2017 r.									
Wzrost kursu walutowego	10%	2 919	23	2	275/1	3 220			-
Spadek kursu walutowego	-10%	(2 919)	(23)	(2)	(275)/1	(3 220)			-

AKTYWA ORAZ ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE NARAŻONE NA RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ

	Nota	Wartość nominalna
Stan na 31.12.2018 r. BZ		
<i>Aktywa finansowe (+):</i>		
Pożyczki	15	3 128
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe	19-21	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	24	1 758
<i>Zobowiązania finansowe (-):</i>		
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	34	(23 271)
Leasing finansowy	35	(7 567)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe		
Ekspozycja na ryzyko stóp % razem		(25 952)
Stan na 31.12.2017 r.		
<i>Aktywa finansowe (+):</i>		
Pożyczki	15	3 651
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe	19-21	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	24	2 929
<i>Zobowiązania finansowe (-):</i>		
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	34	(20 888)
Leasing finansowy	35	(4 543)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe		
Ekspozycja na ryzyko stóp % razem		(18 849)

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego
stanowią jego integralną część

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

ANALIZA WRAŻLIWOŚCI NA RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ

	Wahania stopy	Wpływ na wynik finansowy:		Wpływ na inne dochody całkowite:	
		31.12.2018 r.	31.12.2017 r.	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.
Wzrost stopy procentowej	1%	(210)	(153)		
Spadek stopy procentowej	-1%	210	153		

AKTYWA FINANSOWE NARAŻONE NA RYZYKO KREDYTOWE

	Nota	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.
Pożyczki		3 128	3 651
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe		72 554	58 775
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		1 758	2 929
Zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń			
Ekspozycja na ryzyko kredytowe razem		77 440	65 355

ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE NARAŻONE NA RYZYKO PŁYNNOŚCI

	Nota	Krótkoterminowe:	Długoterminowe:			Zobowiązania razem bez dyskonta	Zobowiązania wartość bilansowa
		do 12 m-cy	od 2 do 3 lat	3 do 5 lat	powyżej 5 lat		
Stan na 31.12.2018 r. BZ							
Kredyty inwestycyjne		2 556	3 073			5 629	5 400
Kredyty w rachunku bieżącym		17 871				17 871	17 871
Leasing finansowy		3 008	1 907	3 107		8 022	7 567
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe		13 507	96			13 603	13 603
Ekspozycja na ryzyko płynności razem		36 942	5 076	3 107	-	45 125	44 441
Stan na 31.12.2017 r. BZ							
Kredyty inwestycyjne		2 600	5 400			8 000	8 000
Kredyty w rachunku bieżącym		12 888				12 888	12 888
Leasing finansowy		1 818	1 832	1 089		4 739	4 543
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe		14 270	96			14 366	14 366
Ekspozycja na ryzyko płynności razem		31 576	7 328	1 089	-	39 993	39 797

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Nota 45. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Głównym celem zarządzania kapitałem Spółki jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Spółki i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy. Spółka zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Spółka może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W roku 2018 oraz 2017 nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Spółka monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Spółka wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Kapitał obejmuje akcje nieuprzywilejowane.

Kapitał własny należny akcjonariuszom pomniejszony jest o kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto.

	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.
Oprocentowane kredyty i pożyczki	23 271	20 888
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	31 286	31 666
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	7 596	4 543
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 865	5 267
Zadłużenie netto	60 288	51 830
Kapitał własny	90 969	92 010
Kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto	-1 153	-1 052
Kapitał razem	92 122	93 062
Kapitał i zadłużenie netto	152 410	144 892
Wskaźnik dźwigni	39,6%	35,8%

Wskaźnik dźwigni na dzień 31.12.2018 r. wynosił 39,6% a na dzień 31.12.2017 r. wynosił 35,8% .

Nota 46. PROGRAMY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

Spółka nie prowadzi programu akcji pracowniczych.

Nota 47. INFORMACJE O TRANSAKCJACH Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązаныmi za bieżący i poprzedni rok obrotowy:

Transakcje RAFAMET S.A. z podmiotami powiązаныmi (w tys. zł)

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Transakcje z podmiotami powiązаныmi (w tys. zł).

Podmiot powiązany	Należności od podmiotów powiązanych		Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych		Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych		Zakupy od podmiotów powiązanych	
	31.12.18	31.12.17	31.12.18	31.12.17	za rok zakończony 31.12.2018	za rok zakończony 31.12.2017	za rok zakończony 31.12.18	za rok zakończony 31.12.2017
Odlewnia „RAFAMET” sp. z o.o. - z tytułu dostaw i pozostałe	1 795	1 833			1 894		3 086	2 549
Odlewnia „RAFAMET” sp. z o.o. - z tytułu pożyczki	3 128	3 651						
Odlewnia „RAFAMET” sp. z o.o. - z tytułu przychodów finansowych					129	96		
Odlewnia „RAFAMET” sp. z o.o. - z tytułu wpłaconych zaliczek	160	284						
Odlewnia „RAFAMET” sp. z o.o. - refaktury					7	10	5	
RAFAMET SERVICE & TRADE sp. z o.o.	773		18	1 460	2 023	929	702	2 264
OOO STANRUS – RAFAMET - z tytułu dostaw i pozostałe	806	139	6		4 112	51	19	268
OOO STANRUS – RAFAMET - z tytułu kontraktu		1 563		1 506		531		
Razem	6 662	7 470	24	2 966	8 165	1 617	3 812	5 081

Podmiot o znaczącym wpływie

Agencja Rozwoju Przemysłu SA z siedzibą w Warszawie jest właścicielem 47,29% akcji zwykłych RAFAMET S.A. wg. stanu na dzień 31.12.2018 r. (31.12. 2017 r.: 47,29 %).

Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi

Wszelkie transakcje z podmiotami powiązаныmi są przeprowadzane na warunkach stosowanych przez Spółkę w relacjach gospodarczych z podmiotami niepowiązаныmi, mają charakter rynkowy i są dokonywane wyłącznie na warunkach rynkowych.

Pożyczki udzielona spółce zależnej Zespołowi Odlewni "RAFAMET" sp. z o.o.

W ciągu 2018 r. zadłużenie spółki zależnej z tytułu pożyczki zmniejszyło się 523 tys. zł i wynosiło na dzień 31.12.2018 r. 3.128 tys. zł.

Transakcje z członkami Zarządu

W okresie sprawozdawczym nie udzielono zaliczek, pożyczek, kredytów, gwarancji i poręczeń osobom zarządzającym i nadzorującym oraz ich bliskim.

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

Informacje o istotnych transakcjach nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych

W 2018 r. Spółka nie zawierała istotnych transakcji nabycia lub sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych ze spółkami zależnymi

Inne transakcje z udziałem członków Zarządu

W okresie sprawozdawczym Spółka nie prowadziła żadnych transakcji z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej.

Ilość akcji Spółki będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących przedstawia się następująco:

Osoba zarządzająca	łączna liczba akcji	wartość nominalna akcji
<i>Stan na dzień 31.12.2018 r.</i>		
E. Longin Wons	28 000 szt.	280 000 zł
Maciej Michalik	4 822 szt.	48 220 zł
Michał Tatarek	216 000 szt.	2 160 000 zł
<i>Stan na dzień 31.12.2017 r.</i>		
E. Longin Wons	28 000 szt.	280 000 zł
Maciej Michalik	4 822 szt.	48 220 zł
Michał Tatarek	216 000 szt.	2 160 000 zł

Nota 48. WYNAGRODZENIE KLUCZOWYCH CZŁONKÓW KADRY KIEROWNICZEJ

Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Spółki

	rok zakończony 31.12.2018 r.	rok zakończony 31.12.2017 r.
Zarząd	746	1 135
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	746	945
Nagrody jubileuszowe		102
Świadczenia po okresie zatrudnienia		88
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy		
Rada Nadzorcza	425	327
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	425	327
Razem	1 171	1 462

Wynagrodzenie wypłacone lub należne pozostałym członkom głównej kadry kierowniczej

	rok zakończony 31.12.2018 r.	rok zakończony 31.12.2017 r.
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	767	709
Nagrody jubileuszowe		
Świadczenia po okresie zatrudnienia	10	-
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy		
Łączna kwota wynagrodzenia wypłaconego głównej kadrze kierowniczej (z wyjątkiem członków Zarządu i Rady Nadzorczej)	777	709

Żadna część wynagrodzenia nie została wypłacona w formie opcji na akcje.

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

W 2018 r. członkowie Zarządu RAFAMET S.A. z tytułu zasiadania w Radzie Nadzorczej ODLEWNI RAFAMET Sp. z o.o. nie pobierali wynagrodzenia.

Nota 49. WYNAGRODZENIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych. /w tys. zł netto/

	2018 r.	2017 r.
Badanie rocznego sprawozdania finansowego	17,6	17,6
Przegląd sprawozdania finansowego	11,0	11,0
Usługi doradztwa podatkowego	-	-
Pozostałe usługi	-	-
Razem	28,6	28,6

- Umowa z dnia 07.07.2017 r. zawarta z spółką UHY ECA Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k. (31-523 Kraków, ul. Moniuszki 50) na wykonanie przeglądu śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego RAFAMET S.A. oraz śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego na dzień 30.06.2017 r. oraz na dzień 30.06.2018 r. i badania jednostkowego sprawozdania finansowego RAFAMET S.A. oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2017 oraz 2018.

Nota 50. ZATRUDNIENIE

Przeciętne zatrudnienie w etatach

	01-12.2018 r.	01-12.2017 r.
Pracownicy umysłowi	169	164
Pracownicy fizyczni	196	200
RAZEM	365	364

Nota 51. UMOWY LEASINGU OPERACYJNEGO

W Spółce wszystkie umowy leasingu zaklasyfikowano jako leasing finansowy.

Nota 52. SPRAWY SĄDOWE

W okresie objętym raportem Emitent nie był stroną postępowań dotyczących zobowiązań albo wierzytelności toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego i organem administracji publicznej, których wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Emitenta.

Nota 53. ROZLICZENIA PODATKOWE

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym. Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Spółki mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe.

Nota 54. ZDARZENIA PO DACIE BILANSU

W dniu 13.02.2019 roku Spółka zawarła aneks nr 1 do umowy z dnia 21.05.2018 roku o kredyt obrotowy na realizację kontraktu w kwocie 2.500 tys. zł., z mBank S.A. z siedzibą w Warszawie Okres spłaty kredytu przypadający na dzień 20.05.2019 r został przedłużony do 30.08.2019 roku. Dodano pkt że, Kredytobiorca zapłaci Bankowi prowizję od kwoty przedłużanego kredytu, w wysokości 0,1 %. Zabezpieczenie kredytu stanowi weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową oraz cesją należności z kontraktu.

Zadłużenie z tytułu ww. kredytu na dzień podpisania aneksu wynosiło 2.500 tys. zł.

Dnia 22.02.2019 roku, do Spółki wpłynął podpisany przez Bank BGŻ BNP Paribas S.A. (01-211 Warszawa, ul. Kasprzaka 10/16) aneks nr 20 z dnia 14.02.2019 r. do umowy o limit wierzytelności z dnia 29.07.2009 r. Na podstawie aneksu limit wierzytelności został ustalony na poziomie 8.000 tys. zł, a okres wykorzystania limitu został wydłużony do dnia 15.02.2020 r. Emitent może wykorzystywać przedmiotowy limit na:

- a) gwarancje bankowe: przetargowe, zwrotu zaliczki, dobrego wykonania umowy, rękojmi, oraz gwarancje mieszane; w ramach obowiązującego limitu będą wystawiane gwarancje do kwoty 8.000 tys. zł z terminem ważności do dnia 15.02.2021 r., natomiast gwarancje do kwoty 3.500 tys. zł z terminem ważności do dnia 15.02.2023 r.,
- b) walutowe transakcje terminowe do kwoty stanowiącej równowartość 2.000 tys. zł z terminem spłaty do 15.02.2021
- c) kredyt w rachunku bieżącym do kwoty 2.000 tys. zł w terminie do dnia 15.02.2020 r.; oprocentowanie kredytu w rachunku bieżącym zostało ustalone w oparciu o stawkę WIBOR 1M plus marża bankowa. Łączna kwota zadłużenia z tytułu wykorzystania produktów opisanych w pkt. a - c nie może przekroczyć równowartości 8.000 tys. zł.

Dnia 28.03.2019 roku Spółka potwierdziła zamówienie z firmy STADLER SERVICE AG Szwajcaria. Przedmiotem dostawy jest tokarka podtorowa UGE 300 N przeznaczona dla zakładu Klienta w Baku w Azerbejdżanie. Wartość przedmiotu umowy wynosi 939,6 tys. EUR, tj. 4.040 tys. PLN (wg kursu NBP na dzień 28.03.2019 r.). Termin przekazania do eksploatacji obrabiarki ustalono na koniec grudnia 2019 r. r. Warunki zamówienia nie odbiegają od warunków powszechnie stosowanych w przypadku tego typu transakcji.

Dnia 29.03.2019 roku Spółka zawarła umowę z firmą NEWAG S.A. Nowy Sącz. Przedmiotem umowy jest dostawa, montaż i uruchomienie: tokarki portalowej z napędem ciernym typu UFD 140 N oraz dwóch sztuk tokarek kłowych typu TCG 135 N. Wartość przedmiotu umowy wynosi 9.438 tys. PLN. Termin przekazania obrabiarek do eksploatacji ustalono na marzec 2020 r. Warunki zamówienia nie odbiegają od warunków powszechnie stosowanych w przypadku tego typu transakcji, za wyjątkiem wysokości kar umownych. Wykonawca (RAFAMET S.A.) zapłaci Zamawiającemu (NEWAG S.A.) kary umowne za odstąpienie od umowy z winy Wykonawcy – w wysokości 20% łącznego wynagrodzenia umownego netto oraz za opóźnienie Wykonawcy w realizacji zobowiązań umownych – w wysokości 0,05% wynagrodzenia netto danego urzędnika za każdy dzień opóźnienia, jednakże nie więcej niż 20% wartości wynagrodzenia umownego netto dotyczącego danego urzędnika. Zamawiający zapłaci Wykonawcy kary umowne za odstąpienie od umowy z winy Zamawiającego w wysokości 20% łącznego wynagrodzenia umownego netto

Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach złotych)

określonego w umowie. Strony zastrzegają sobie prawo dochodzenia odszkodowania uzupełniającego, przewyższającego wartość kar umownych.

Dnia 05.04.2019 roku Spółka potwierdziła zamówienie z firmy ThyssenKrupp Industrial Solutions (Perú) S.A. Przedmiotem dostawy jest tokarka karuzelowa KCI 500 N. Wartość przedmiotu umowy wynosi 2.100 tys. EUR, tj. 9.013 tys. PLN (wg kursu NBP na dzień 05.04.2019 r.). Termin przekazania do eksploatacji obrabiarki ustalono na sierpień 2020 r. r. Warunki zamówienia nie odbiegają od warunków powszechnie stosowanych w przypadku tego typu transakcji.

Po dacie bilansu nie wystąpiły inne istotne zdarzenia mające wpływ na wynik finansowy Spółki.

Podpisy Członków Zarządu

E. Longin Wons **Prezes Zarządu**

Maciej Michalik **Wiceprezes Zarządu**

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

Urszula Niedźwiedz **Główny Księgowy**